JURNALUL® S.F.

Nr.61 Anul III ■ Săptămînal de Science – Fiction ■ 16 pagini ■ 150 lei

BRUCE STERLING

Roiul

Liviu RADU

Radu HONGA

C.T. POPESCU

Iscoa

BRIAN ALDISS

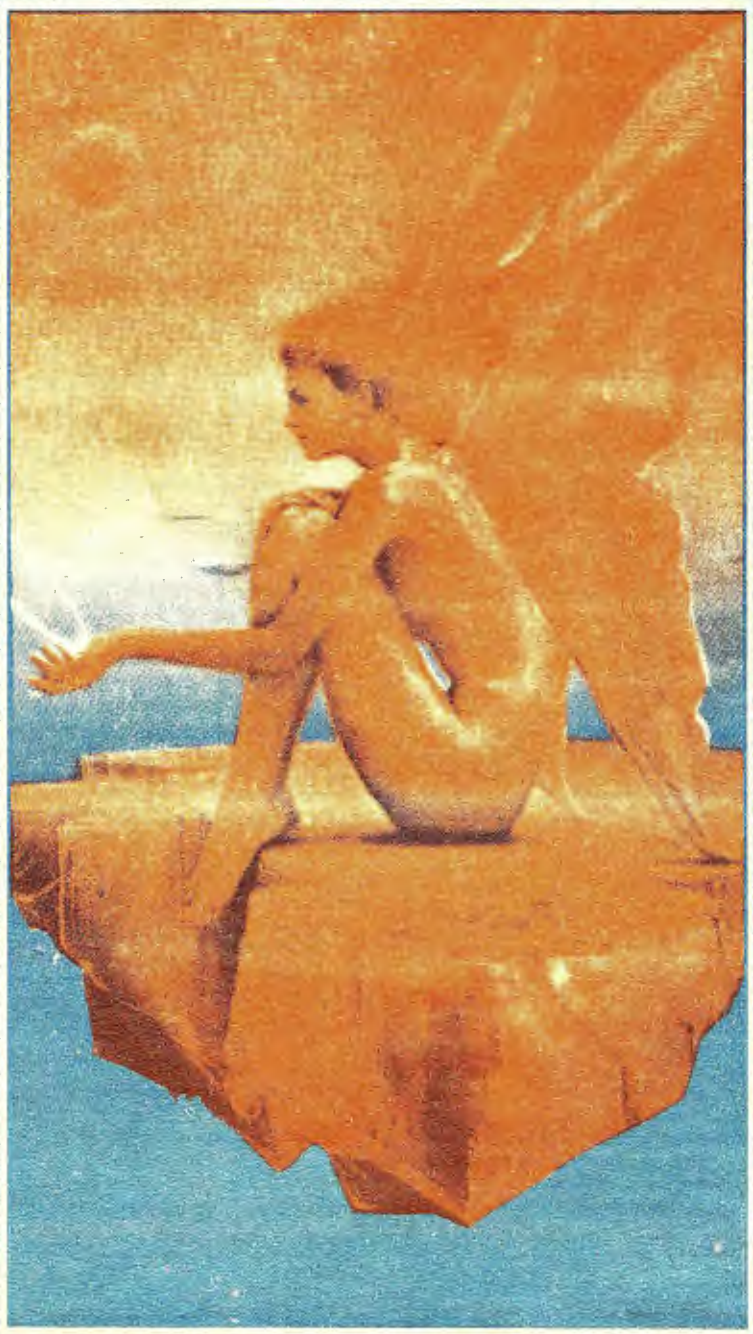

ROMANIA

AICI SE DEZINTEGREAZĂ

Colac peste pupăză (sau peste vampir ca să citez dintr-un eseist clasic în viață), peste această înflorescență de minusuri trenează- deja am obosit s-o pomenesc de fiecare dată cînd scriu o cronică de librărie- nelipsita traducere cu picioarele. Oameni buni, e adevărat că ne înrudim cu maimuțele, dar asta nu înseamnă că trebuie să ne exersăm opozabilitatea degetelor membrelor inferioare! Oricine a citit cît de cît în franceză știe că utilizarea persoanei a doua plural se datorează în special tonului protocolar specific acestei limbi, dar într-o traducere se apelează la persoana a doua singular! Cum vă sună un dialog ceremonios între doi tipi care aleargă mai ceva decît Carl Lewis din cauza unor zombi care-i fugăresc? Un mic exemplu (parafrazez din memorie): "Urcați, vă rog, pe ușa cealaltă!"

Tușa care l-a făcut celebru pe Brussolo apare numai în cîteva locuri creînd cu adevărat scene memorabile (printre ele halucinantele secvențe oribilorirea de un vizual dezgustător). De fapt aceste scene sînt atît de reușite încît nu par să-și găsească locul în roman.

Gratuitatea și abundența de detalii clișeu sufocă cititorul întregul roman lăsînd impresia că a fost scris de cineva în criză de inspirație obligat să îngrămădească locuri comune pentru a-și umple golul dintre coperți.

Serge Brussolo- Doctorul Schelet, Ed. SAVAS PRESS, col. Iris SF nr.9, 800 lei, 285 pag.

Editura TEORA

Fiecare editură pare să se specializeze pe o anumită direcție a spectrului sefistic , o urmare normală aș spune, datorată în principal criteriilor comerciale și extrem de dezvoltatei capacități mimetice (în sensul de imitație sau calchiere a manageriatului occidental).

Definitoriu pentru editura Teora (sincnimic pot spune chiar) este Asimov; după primele două romane apărute în colecția Teora SF și aparținînd sus-numitului editura în cauză continuă să ne înșire cu operele aceluiași (culmea este că au cumpărat drepturile pentru întregul ciclu al Roboților, chiar dacă dețin în portofoliu și excelentul roman al lui Alfred Bester "Omul demolat"), așa încît cumpărați-vă par-asimovuri pînă nu e prea tîrziu.

Acest al treilea roman, la fel de celebru ca și primele două e și la fel de insipid și perisabil (din punctul de vedere ai valorii literare, bineînțeles). Toate minusurile și punctele slabe "bunului doctor" le puteți savura și în această carte.

Principala calitatea a cărții este că se constituie într-un exemplu a ceea ce înseamnă să scrii bazîndu-te doar pe cunoștințe științifice.

Isaac Asimov- Pulbere de stele, Ed. TEORA, col. Teora SF nr. 3, 1990 lei, 222 pag.

Editura NEMIRA

Ultimul volum oferit amatorilor genului este romanul de debut al lui Gerard Klein deja foarte apreciat la noi datorită extraordinarului roman "Seniorii războiului" (reeditat de aceeași editură în 1992). Acest roman trebuie citit ținînd cont de vîrsta pe care o avea autorul lui în momentul publicării: doar optsprezece ani ceea ce-l face deja un lucru extraordinar. Altfel ideea - care a stîrnit destulă vîlvă la vremea ei - este aproape banală (astăzi), autorul exploatînd-o cu mult mai mult succes într-una dintre povestirile adunate de Vladimir Colin în culegerea "Planeta cu șapte măști". Interesant este și faptul că se pot decela în roman multe dintre temele abordate ulterior de Gerard Klein în romanele sale.

Gerard Klein- Gambitul stelelor, Ed. NEMIRA, col. Nautilus nr. 28, 1200 lei, 182 pag.

Ionuț BĂNUȚĂ

Miercuri, 23 februarie a.c. ne-am prezentat la ora 20.00 la Casa Universitarilor din București la conferința organizată de Comitetul de organizare al euRocon-ului.

După aflarea perioadei de desfășurare (deschiderea: 26 mai ora 18.00 în sala Operei din Timișoara, închiderea festivă pe 29 mai orele 22.00) ne-au fost anunțați invitații la marele show european anual: Joe Haldeman, Daniel Walther, Sam Lundwall, Forest Ackerman, Gianfranco de Turris, John Brunner (acesta s-ar putea să nu fie totuși prezent datorită greutăților întîmpinate la obținerea vizei pentru *ieșirea* din țară pentru soția sa care este de naționalitate chineză - și Gheorghe Săsărman (care trăiește de niște ani buni în străinătate).

Ne-au fost anunțate și temele propuse pentru comunicările ce vor fi susținute în timpul euROcon-ului:

-Politică editorială:
cine mai citește science fiction;
- Dracula și anti-Dracula;
- După Utopie;
- Avangarda științifică și science fictionul;
- Science fictionul în deceniul următor;
-Inteligența supercivilizațiilor;
-Science fictionul în...
(diferite țări participante);
- Față în față cu... (diferiți invitați);

În paralel cu conferințele vor avea loc și alte activități:
- Expoziție de arte vizuale;
- Salon de BDSF;
- Cinematecă sf
(non-stop la cinematograful Timiș);
- Videomania sf (videotecă);
- Lansări de carte
(la Muzeul Banatului).

Alte informații:

- taxa de participare se va păstra la nivelul actual (echivalentul în lei a 8$) numai pînă la 1 mai, după care va fi majorată astfel: 10$, respectiv 15$ în ziua deschiderii
(pentru străini: 20$- 25$- 40$);
- cei ce doresc să participe pot achita taxa în contul 45.10.8.119.2 deschis la Banca Comercială Română Timișoara;
- pentru informații suplimentare pot fi contactați: Darius Hupov- 096144416 (diverse); Szasz Geza- 096132602 (financiar); Nicu Gecse-016392087 (relații externe);
- ziariștii își pot trimite cererile pentru acreditare pînă la data de 1 mai;
- încă se mai caută sponsori.

EUROCONEWS

Kirth Gerson – eroul ciclului omonim aparținînd scriitorului Jack Vance și care include titlurile: **The Star King**" (1963), „**The Killing Machine**" (1964), „**The Palace of Love**" (1966), „**The Race**" (1979) și „**The Book of Dreams**" (1981). Acțiunea debutează într-un viitor îndepărtat (în anul 1525 al unei noi ere, care ar fi început în anul 2000) și se derulează pe cîteva planete exotice, situate la marginea unui imperiu galactic, în zona Oicumenei. Eroul urmărește și pedepsește fără milă cinci prinți-demoni (creaturi extrate-restre cu înfățișare umană) care i-au masacrat familia cu ocazia unui raid pirateresc pe planeta sa natală. Savant amestec de space–opera și intrigă polițistă, de exotic și baroc, ciclul constituie una dintre cele mai strălucite succese ale literaturii SF.

Kexue Huanxiang Xiaoshuo – denumire utilizată în China pentru scrierile S.F.

Levitație – capacitatea de a se putea ridica de la sol pe sine sau de a ridica obiecte, exclusiv prin puterea voinței. Însușirea pe care o posedă eroul romanului „Ariel" de A.R.Beleaev.

Loup-garou(în limba franceză)– vezi „Lycanthrop".

Legile fundamentale ale roboților– au fost imaginate de Isaac Asimov și sînt prezentate și comentate în ciclul „Robots". Vizează să asigure garantarea rolului conducător al omului în raporturile cu inteligența artificială. Cele trei legi sînt astfel enunțate:

1) Robotul nu are voie să pricinuiască vreun rău omului sau să îngăduie prin neintervenție să i se întîmple ceva unei ființe umane.

2) Robotul trebuie să asculte poruncile omului, dar numai atunci cînd ele nu contrazic legea 1.

3) Robotul trebuie să-și apere existența, dar numai atunci cînd grija de sine nu contrazice legea 1 sau legea 2.

În literatura S.F. românească, asemenea legi au fost schițate de Camil Baciu în culegerea de povestiri „Planeta cubică". Respectivele legi au fost parafrazate de o pleiadă de alți autori din alte țări.

Longevitate – durată a vieții deosebit de lungă; în literatura S.F., în multe cazuri, frizînd imortalitatea. Ex. Brian Aldiss

(Va urma)

Important

Zilele cenaclului Quasar s-au amînat deoarece fondurile alocate de Ministerul Tineretului nu au intrat în contul Casei de Cultură.

O nouă rubrică cu caracter informativ: *Flash SF* poate fi urmărită bilunar pe postul național de televiziune în cadrul emisiuni "*Calendar*". Realizatorul ei este *Lucian Băbeanu* care așteaptă sugestiile și părerile voastre la redacția TVR. Și pentru că tot vorbim de emisiuni de televiziune: postul TV STORM din Buzău pregătește o emisiune sf săptămînală în colaborare cu JSF și *Asociația pentru Arte și Științe*

Prospective Genaze. Amănunte într-unul din numerele viitoare.

Concurs BD. În cadrul euROcon-ului un Salon internațional va fi dedicat benzii desenate. Cu acestă ocazie a fost lansat și un concurs de BD al cărui regulament vi-l oferim mai jos :

1. vîrsta minimă 18 ani;
2. obligatoriu un curriculum vitae;
3. se vor prezenta 3 planșe A3, color, cu subiectul Dracula;
4. planșele vor constitui o povestire completă;
5. scenariul va trebui să fie în engleză sau franceză;
6. planșele vor trebui expediate pe adresa ARSFan, str. Paris nr 1, 900, Timișoara.

JURNALUL® S.F.

Premiul Convenției Naționale de SF 1993

Editat de : INTAER

Colectivul de redacție:

Adrian BĂNUȚĂ *(Redactor șef)*,

Număr realizat de:

Ionuț BĂNUȚĂ, George CEAUȘU, Dan MERIȘCA, Cristian IONESCU, Nicolae C. ARITON, Mihai Dan PAVELESCU, Petrică SÎRBU, Dan POPESCU *(Redactori)*

Marian IRIMIA *(fotoreporter)*

Adresa redacției :

Șos. București-Ploiești 25-27; sector 1, București

tel. fax: .3.12.71.35

Răspunderea materialelor informative revine autorilor.

FILE DIN ISTORIA MODERNA A LITERATURII SF ANGLO-SAXONE

Nicolae C. ARITON

20. Rămăsesem în episodul trecut la luna noiembrie 1931, cînd în **Astouding Stories** apare prima nuvelă din ciclul celor 4 care au compus mai tîrziu *Hawk Carse,* ce a trezit un enorm interes şi a avut un excelent succes aproape zece ani.Iată despre ce este vorba.

Căpitanul Hawk Carse împreună cu prietenul şi servitorul său Noir Friday, şi maestrul-savant Elliot Leithgow luptă împotriva teribilului Dr. Ku-sui, specialist în chirurgie cerebrală şi piraterie interstelară! El răpeşte cinci mari savanţi, pentru a le folosi creierele. Aşezate într-o baie nutritivă şi interconectate prin intermediul unor electrozi la un aparat complicat, acestea sînt capabile de a primi întrebări şi de a da răspunsuri. În acest mod, Ku-sui a realizat un computer inteligent, dar îi lipseşte creierul lui Eliot Leitghow pentru a-şi desăvîrşi opera, iar Hawk Carse este singurul care ştie unde se ascunde acesta.

În prima nuvelă, intitulată chiar „Hawk Carse" (noiembrie 1931), unul din locotenenţii lui Ku-sui, Judd the Kitt, atacă ranch-ul, lui Carse aflat pe unul din sateliţii lui Jupiter. Acesta reuşeşte să respingă atacul şi strîngîndu-l cu uşa pe Judd the Kitt, să afle locul de întîlnire a acestuia cu diabolicul Ku-sui. În al doilea episod, **The Affair Of the Brains** (martie 1932), Hawk Carse se deplasează pentru a se întîlni cu Ku-sui, dar acesta îi întinde o capcană. Graţie unui aparat sofisticat, îl hipnotizează şi reuşeşte să afle locul unde se află ascuns Leithgow. Omul de ştiinţă este răpit pentru a i se transplanta creierul. Dar căpitanul Crase şi prietenul său Friday, fără a fi înarmaţi, şi prizonieri, reuşesc să-l salveze pe Elliot Leithgow din ghearele lui Ku-sui, şi să fugă. În al treilea episod, **The Bluff Of The Hawk** (mai 1932), eroul nostru reuşeşte să localizeze laboratorul secret de pe Eurasein; fiind vorba despre un asteroid protejat de un ecran ce îl face invizibil! În ultima parte, The Passind Of Ku-Sui (noiembrie 1932), Hawk Carse trece la atac, răpindu-i lui Ku-sui cele cinci creiere – nu în cele cinci corpuri distruse de mult timp – ci în cinci corpuri de cerb, sacrificaţi pe altarul ştiinţei. Povestea se termină prin aruncarea asteroidului – laborator în atmosfera terestră în care ia foc. Doar Hawk Carse reuşind să se salveze; Ku-sui pierind fără nici o urmă de îndoială.

Făcînd acest rezumat, saga Hawk Carse pare un adevărat delir, dar „Anthony Gilmore" (amintim că este vorba despre pseudonimul lui Herry Bates, redactorul şef al revistei **Astouding Stories**, şi asistenul său Desmond Hall) era un autor de talent care ştia să creeze atmosferă, să suscite tensiune, suspans, într-un cuvînt, să spună o poveste. Drept dovadă a calităţii textelor, douăzeci de ani mai tîrziu, nuvelele au fost reeditate în volumul **Space Hawk**, avînd acelaşi succes de public.

Începînd cu ianuarie 1933, pentru două numere, **Astouding** îşi refoloseşte titlul original de **Astouding Stories of Super Science.** Dar Clayton este în pragul falimentului şi opreşte editarea, după numărul din martie.

Cu acest număr din martie 1932, se încheie prima parte a vieţii acestei reviste. Intră „în joc" însă firma „Street and Smith" care preia revista, care reîncepe să apară lunar din octombrie 1933. Harry Bates părăseşte redacţia dar îl regăsim frecvent în sumarul revistei, ca autor.

Ce se poate spune despre povestea acestei reviste, care rămîne incontestabil cea mai valoroasă din istoria SF-ului? Poate faptul că a fost mai puţin axată, decît Amazing sau **Wonder Stories**, pe idei pseudo-ştiinţifice, dar a pus accentul mai mult pe calitatea redactării şi a unor preocupări umane universale. Cu tot interesul asupra calităţii scriiturii, stilul folosit la acea vreme este astăzi primitiv şi greu de suportat. În aceşti trei ani de activitate doar *Hawk Carse* merită să fie citat ca o scriere valabilă.

Primul număr publicat de „Street and Smith" în octombrie 1933 nu diferă cu nimic de numerele precedente. Îi descoperim în sumar pe Anthony Gilmore, Nat Schachner et Co. Redactorul şef al acestei noi ediţii a revistei este F.Orlin Tremaine, un important redactor al casei „Street and Smith", care îşi va lua misiunea în serios, decis să-i ofere o altă orientare. Pentru acesta este ajutat cu o decizie financiară curajoasă a firmei. În general, povestirile din publicaţiile S & S erau plătite cu 1 cent cuvîntul. Acesta fiind tariful general pentru autorii de western, poliţist, aventuri etc. În cele mai multe dintre pulp-uri, plata se face la jumătate sau un sfert de cent cuvîntul. „Street and Smith" hotărăsc ca povestirile din **Astouding Stories** să fie plătite cu 2 cenţi cuvîntul. Această simplă decizie a schimbat complet faţa lucrurilor, toţi autorii de gen înghesuindu-se la redacţia revistei. În numărul din noiembrie, F.Orlin Tremaine îşi precizează intenţiile:

„Viitorul număr din **Astouding Stories** va conţine o nuvelă a cărui subiect nu a mai fost tratat în nici o altă revistă SF: **Ancestral Voices** de Nat Schancher. Acest text tratează curajos mituri, legende şi folclor; cele mai importante ale umanităţii, şi atacă fără teamă prezentul val de isterie rasistă. Nu este vorba de o simplă «altă poveste». O să vă placă, o veţi admira, o veţi reciti. Ancestral Voices, în numărul din decembrie al revistei **Astounding Stories"**.

Coperta acestui număr este dedicată în totalitate textului lui Schachner. Pe un fundal cuprins de incendiu, temple greco-romane sînt asaltate de către huni. În prim plan, într-un fel de cuşcă de sticlă se pot distinge o serie de aparate ştiinţifice complicate, un om al timpurilor noastre, îmbrăcat într-o uniformă nedefinită, cu un revolver în mînă, este atacat de un barbar care încearcă să-l sugrume. Coperta nu este semnată de nici un autor. **Ancestral Voices** este o nuvelă remarcabilă doar dintr-un punct de vedere. Tema, astăzi este banală, dar la timpul apariţiei era ceva nou. Un inventator al maşinii temporale călătoreşte în trecut, în vremea hunilor. Aici este obligat să ucidă pe unul dintre atacatori, fără să ştie că este vorba despre unul din strămoşii lui, atrăgînd după sine anularea existenţei sale în timpurile noastre, precum şi a mai multor mii de persoane de-a lungul istoriei. Dar ceea ce este interesant în povestea lui Schachner este mediul social şi politic pe care a reuşit să-l prezinte. În contrapartida povestirii propriu-zise SF, autorul ne prezintă flashuri actuale ale manifestărilor de isterie nazistă, preluarea puterii de către Adolf Hitler, precum şi un meci de box de la Berlin, între un campion arian şi unul evreu. Schimbarea istoriei de către inventatorul ghinionist explică ascensiunea lui Adolf Hitler, iar cei doi boxeri dispar fără nici o urmă.

Nuvela reuşeşte să aprindă atît de mult spiritele încît admiratorii celui de-al III-lea Reich ameninţau atacarea birourilor redacţiei! În apărarea cărora se pronunţă cititorii antirasişti de orientare progresistă. SF-ul trecuse de vîrsta adolescenţei, la care stagnase de la începutul secolului, pentru a deveni matur.

** Mulţumim domnului Frederic Gerbaud pentru materialele puse la dispoziţie cu generozitate.*

(va urma)

TIPARUL EXECUTAT LA TIPOGRAFIA
INTACT
Reclamă, publicitate, difuzare:
Titus GUVIR – tel.: 3.12.93.66
Tehnoredactor:
Adrian BĂNUŢĂ
Culegere: Doina PREOTU
Corectură: Mihaela VANEA
Montaj offset:
Daniel STĂNICĂ, Mariana SEBE, Silvana GREERE
JURNALUL S.F. este înscris în Catalogul Presei la poziţia 2.128. Abonamentele se pot procura de la orice centru **RODIPET.**
Acest săptămînal face parte din reţeaua naţională a publicaţiilor
JURNALUL ®
Director:
Dan DIACONESCU
Redactor şef:
Marius TUCA

Născut la 20.11.1948, în București.

Absolvent al Facultății Automatică, secția calculatoare, 1971.

Lucrează în cadrul Centrului de Calcul al Ministerului Agriculturii. A făcut acolo cam de toate și a ocupat cam toate funcțiile.

A dus o existență mic-burgheză, calmă, liniștită, ani îndelungați (în care a realizat singurul lucru bun din viața lui: două fete).

În 1992, doctorul l-a adus la cunoștință un lucru tragic: trebuia să renunțe la toate viciile! Atunci a descoperit unul nou: science-fictionul, care prezenta următoarele avantaje:

– nu figura în lista interdicțiilor medicale;
– era mult mai ieftin decît alte vicii;
– oferea satisfacții la fel de mari;

LIVIU RADU

– se putea practica în colective mari;
– puteai enerva sau deranja pe alții.

Așa că a început să frecventeze cenaclul String, al cărui membru a devenit, spre disperarea celor de acolo.

A debutat în revista Quasar, teoretic în decembrie 1992, dar, întrucît revista a apărut abia în ianuarie 1993, are o îndelungată carieră literară ce se întinde de-a lungul anului 1993. A reușit să-și plaseze produsele la Jurnalul SF, Anticipația, String și fanzinul String. Principiul aplicat a fost „cine-i mai deștept cedează primul", așa că a insistat. Și a reușit.

Combinație zodiacală de scorpion și șobolan, are toate caracteristicile acestor animale simpatice: carierist, zgîrcit, dornic să parvină ,fără scrupule, răutăcios. El zice că-i mai bine să-l ai prieten, decît dușman. Alții zic că-i mai bine să nu ai de-a face cu el deloc.

Culorile preferate: roșu și verde, cu toate însemnele posibile (de la zvastică la semilună). Dictatorial prin fire, democrat din comoditate, anarhist prin convingeri.

Scriitori preferați: Lovecraft, Dick, Zelazny, F.Herbert, Dan Simmons, L.St.Joyman.

Părinții lui sînt enginari dintr-o comună numită Vlad Țepeș. Fiți deci atenți dacă îl întîlniți după apusul soarelui...

ADAPTEA SFÎNTULUI VALENȚIU

Cu toții sîntem muritori. Cel puțin asta ne învață experiența: nimeni n-a scăpat pînă acum. Dar moartea este undeva, departe, nu ne pasă de ea, viața e dulce, necazurile trec... Uneori apare însă dorința absurdă de a ști cînd și cum vom muri. De fapt, nici nu vrem să știm lucrurile astea, însă curiozitatea de a privi prin gaura cheii la soarta care ne așteaptă e prea mare...

Mă gîndeam la toate astea, filozofii de duzină, în timp ce, rînjind rușinat că nu-mi pot înfrîna o dorință atît de penibilă, l-am întrebat pe Kardafi cum am să mor. Bătrînul mag m-a privit cu tristețe și mi-a răspuns, mîngîindu-și încet barba lungă, albă:

– În noaptea pe care voi, ghiauri, o numiți a Sfîntului Valențiu, du-te singur pe cîmp și vei ști cum vei muri...

Pînă în noaptea Sfîntului Valențiu mai era destul timp. A trecut greu. Iar cînd cocoșii cîntară miezul nopții, mi-am luat bastonul și am ieșit. Fără o destinație precisă. Mergeam doar prin noaptea caldă.

Greierii, care cîntau în fiecare noapte, tăcuseră acum...

Luna era acoperită de nori, iar în întuneric se auzeau doar pașii mei, înăbușiți în praful drumului.

Deodată, norii se dădură la o parte și în lumina lunii am văzut ceva care m-a făcut să țip de groază: de unul dintre copacii de la marginea drumului atîrna un om! Spînzurat! Razele lunii îi cădeau pe față, iar în chipul schimonosit mi-am recunoscut propria-mi figură.

Cuprins de panică, am luat-o la fugă. M-am împiedicat de ceva și, privind atent am descoperit un trup măcelărit groaznic, pe care l-am identificat drept al meu...

Bîjbîiam spre casă. În întuneric se auzeau țipete, strigăte disperate. Mi-am recunoscut vocea. Apoi, doar zgomotul loviturilor...

În întuneric a apărut o flacără. M-am grăbit, sperînd să scap de fantasmele nopții. În întuneric, lîngă mine, se tîra cineva, horcăind. În lumina flăcării l-am recunoscut: eram tot eu! Am fugit spre foc, ajungînd tocmai la timp ca să mă văd chircindu-mă pe rug!

Întreaga noapte am fugit de colo-colo, văzîndu-mă mereu ucis în diferite feluri, executat cu sînge rece sau pierind în accidente groaznice.

M-am văzut murind demn sau fără să pricep ce se întîmpla cu mine, m-am văzut tîrîndu-mă zadarnic la picioarele călăilor și implorînd milă, sau așteptînd sfîrșitul ca pe o ușurare.

Atunci am descoperit că nu mai mă interesa cum voi muri, pentru că abia acum descoperisem cu adevărat că voi muri, că, într-un fel sau altul totul se va sfîrși, că din visele mele va rămîne doar un pumn de țărînă.

Și am blestemat ceasul în care Kardafi mi-a vorbit despre noaptea Sfîntului Valențiu...

Un fel de eternitate

LIVIU RADU

De cînd se știa, rătăcise printre nori. Nu cunoștea decît înălțimile și ceața umedă, răcoroasă. Cîteodată, se ridica mai sus și privea soarele, strălucitor și cald. Alteori, se oprea pe cîte un pisc ce se strecurase printre nori.

Se lăsa purtat de curenții de aer sau se vîra în mijlocul vîrtejurilor, ce-l roteau pînă-l cuprindea amețeala...

Din cînd în cînd, păsări îndrăznețe îi încălcau domeniul. Încercase să intre în vorbă cu ele, dar se lămurise curînd că, deși zburau, erau o specie inferioară. Le privea însă plin de curiozitate, pentru că aduceau cu ele un strop de noutate.

Nu știa cine este. Nu-și amintea nimic, pentru că nu avea trecut. Nici viitor. Exista doar clipa, jocul de moment printre adieri și vijelii.

Într-o zi, coborînd mai mult ca de obicei, a zărit, ascuns sub nori, pămîntul. Culorile vii l-au atras și în fiecare zi cobora tot mai mult privind curios lumea nou descoperită.

A văzut apoi oameni, a învățat să-i cunoască. A descoperit dragostea și durerea, a aflat ce înseamnă viitorul și speranța. Și nu s-a mai avîntat printre norii cei albi, sălașul lui dintotdeauna... A rămas printre cei ce-i semănau, deși nu cunoștea plăcerea jocului în furtună. Și, pentru că își dăduse seama că nu-l putea înțelege, nu le vorbise niciodată despre asemenea plăceri.

A devenit asemenea lor, renunțînd la înălțimile pustii.

Doar în zilele de furtună, cînd toți se ascundeau, rămînea în mijlocul vijeliei,abia abținîndu-se să nu se ridice.Dar nu mai era în stare să abandoneze lumea ce-l atrăsese atît de mult, deși îi impusese renunțări dureroase...

Iar fulgerele îl ocoleau, ca pe unul de-al lor.

DEBUT

Brian ALDISS

CIOC CARMEN- DEBUT

Mmmm. Eu,

Prima constatare: Eu sînt Eu. Totul, pretutindeni.

Universul este construit de mine, eu sînt întreg universul. Oare? Ce este această palpitație, care nu-mi aparține? Trebuie că sînt tot eu – după un timp voi înțelege. Acum totul este întunecos. Întunecos. Mmmm.

Chiar eu sînt estompat. În această mare ciudățenie și întunecare a mea, în tot universul meu, sînt o umbră. O amintire a mea. Aș putea fi o amintire a non-eului? Paradox: dacă sînt totul, poate exista un non-eu?

De ce cuget? De ce înainte nu gîndeam, înainte, mmmm?

„Trezește-te! Este urgent!"

Nu! Neg asta! Eu sînt universul. Dacă poți vorbi cu mine trebuie că ești tot eu, așa că îți ordon să te liniștești. Trebuie să existe numai mingîiere.

„... nu ești universul! Ascultă-mă!"

Mai tare?

„Poți auzi, cel puțin?"

Non-înțelegere. Trebuie să fiu totul. Poate fi o parte a mea, precum palpitația, care este... separat?

„Ajung la tine? Răspunde!"

Cine... ești tu?

„Nu-ți fie teamă".

Ești celălalt univers?

„Nu sînt un univers. Nu ești un univers. Tu ești în pericol și eu trebuie să te ajut."

Mmm .Trebuie să mmm.

„Dacă ar fi măcar un psihoginecolog la cîțiva ani-lumină de aici... Ei bine, încearcă mai departe. Trezește-te! Trebuie să te trezești pentru a supraviețui."

Cine ești tu?

„Sînt tatăl tău."

Non-înțelegere. Ești palpitația care nu sînt eu?

„Nu. Sînt departe de tine – la ani-lumină distanță".

Îmi aduci senzație de... durere.

„Nu-ți fie teamă de acest lucru, dar este multă durere pe aici. Sînt tot timpul în durere."

Mă interesează!

„Bun. Pentru început, primul lucru. Tu ești cel mai important."

Știu asta. Toate acestea nu se întîmplă. Cumva prind aceste ecouri, aceste vise.

„Încearcă să te concentrezi. Ești numai unul dintre milioanele la fel ca tine. Tu și eu sîntem din aceeași specie: rasa umană. Eu sînt născut, tu ești nenăscut."

Fără înțeles.

„Ascultă! Universul tău este înăuntrul altei făpturi umane. Curînd vei pătrunde în universul adevărat."

Tot fără înțeles. Curios.

„Fii atent. Îți voi trimite imagini ca să te ajute să înțelegi."

Hm. Distanțe? Văz? Culoare? Formă? Definitiv, nu-mi place. Teamă. Teamă de cădere, nesiguranță. Trebuie să mă retrag în siguranță, mmm.

„Mai bine să-l las în pace! În fond nu are decît 6 luni, iar la Academia Prenatală nu-i trezesc pentru a-i educa pînă pe la 7 luni, 7 luni și jumătate. Și apoi îi pregătesc pentru muncă. Dacă aș fi știut... Piciorul meu, porcule albastru!"

Acea imagine...

„Foarte bine. Îmi pare tare rău că te trezesc atît de devreme, dar este un lucru vital".

Bine. Mai bine decît singur în univers.

„Este un mare pas înainte, fiule. Acum lasă-ți gîndul să se odihnească. Trebuie să fii atent. Trebuie să mă întrebi pe mine despre imaginile pe care ți le-am trimis și pe care ți le mai trimit încă o dată."

Numai puțin, la început. Curios. Culoare. Frumusețe. Acesta este universul adevărat?

„Acesta a fost numai Pămîntul, acolo m-am născut, acolo sper să te naști și tu."

Non-înțelegere. Arată încă o dată. Chipuri, scene... Ah, de data asta nu așa de ciudat. Diferit?

„Da, o imagine diferită. Mai multe imagini de pe Pămînt. Privește".

Ah... Mai bine în întunericul meu. Îmi cunosc numai întunericul meu, dulce și cald, totuși parcă îmi amintesc de acești copaci.

„Memoria rasială, fiule. Acum au început să-ți lucreze facultățile tale."

Te rog, mai multe imagini frumoase.

„Nu putem pierde mult timp cu imaginile. Trebuie să-ți spun multe înainte de a-mi ieși din raza de acțiune. Acești diavoli albaștri..."

De ce întrerupi legătura așa de brusc? Alo?... Nimic. Tată?... Nimic. A fost oare, ceva, sau am fost singur și am visat?

Nimic în universul meu, în afara palpitației. Este cineva aici, cu mine? Nici un răspuns. Trebuie să întreb vocea, dacă vocea revine. Acum trebuie să mmm... Nu sînt mai mulțumit decît înainte. Ciudate sentimente... Mai vreau imagini. Vreau... să...

Mmmm.

Mă visez un pește, tremurînd în adîncuri, în ape. Totul este verde și cald și fără nici o amenințare și înot pentru totdeauna cu încredere... Și apoi apa se sfîșie în sfori biciuitoare, spărgîndu-se jos, jos, sub stînca luminată de Soare. Mă lupt să mă întorc înapoi, mă lupt să mă întorc în adîncuri, la întunericul cel ocrotitor.

„... dacă vrei să te salvezi singur! Trezește-te, dacă vrei să te salvezi singur! Nu mai pot rezista mult. Alte cîteva zile în acești munți."

Pleacă! Lasă-mă singur. Nu pot avea de-a face nimic cu tine.

„Trebuie să încerci să mă înțelegi. Știu că este cumplit pentru tine, dar trebuie să te trezești și să iei aminte la ceea ce îți spun. Este imperativ."

Nimic nu este imperativ aici. Și acum mintea pare să-mi ie limpede. Da! Exist în întuneric, unde formal nu este nimic. Da, sînt imperative, recunosc. Tată?

„Ce vrei să spui?"

Confuz. O înțelegere mai bună, o încercare mai puternică, dar atît de confuz. „Nu te mai neliniști din cauza asta. Este sora ta geamănă. Spitalul de pe Pollux II a diagnosticat gemeni, un băiețel și o fetiță."

Așa de multe concepte nu pot înțelege. Ar trebui să mă las pradă disperării, dar curiozitatea mă înghiontește. Sînt o pereche?

„Ai o pereche, acolo! Este o fetiță mică ce se află lîngă tine. Îi poți auzi inima bătînd. Mama ta..."

Stop. Stop! Prea multe de înțeles dintr-o dată. Trebuie să mă gîndesc singur la toate astea.

„Stai liniștit. Trebuie să faci ceva pentru mine, pentru noi toți. Dacă faci asta nu mai este nici un pericol."

Spune-mi repede.

„Este totuși cam dificil. În cîteva zile vei fi gata, dacă reușesc să rezist atîta."

Care este greutatea?

„Numai pentru că ești atît de mic".

Unde ești tu?

„Sînt pe o lume precum Pămîntul, la 90 de ani-lumină distanță de el și mă îndepărtez de tine, chiar dacă acum comunicăm între noi".

De ce? Cum? Nu înțeleg. Atîta de multe sînt peste puterea mea de înțelegere. Înainte de a veni tu, totul era liniștit și întunecos.

„Stai liniștit, fiule. Călătorești spre Pămînt cu o navă cosmică ce a părăsit Mirone, planeta pe care mă aflu eu, acum 16 zile."

Trimite-mi imaginea navei cosmice, din nou.

„Iată..."

Este un fel de îngrădire pentru noi. Ideea o pot înțelege, mai mult sau mai puțin, dar nu mi-ai explicat satisfăcător ce sînt distanțele.

„Acestea sînt distanțe mari, ceea ce numim ani-lumină. Nu ți-i pot fotografia pentru că mintea omenească nu-i poate sesiza, de fapt."

Atunci nu există.

„Din păcate, există. Dar pot fi înțeleși numai ca niște concepte matematice. Ohhh! Piciorul meu..."

De ce te-ai oprit? Îmi amintesc că te-ai oprit brusc și înainte. Mi-ai trimis un gînd de o durere ori-

CIOC CARMEN-DEBUT

bilă, pe urmă ai dispărut.

Răspuns.

„Aşteaptă puţin".

Te aud greu. Acum sînt interesat, de ce nu continui? Eşti acolo?

„... totul este peste puterile mele. Sîntem cu toţii, terminaţi. Judy, dragostea mea, dacă aş putea numai să te ajung..."

Cu cine vorbeşti? Degeaba. Aşa de slab şi mesajul atît de estompat.

„Te chem cînd o să pot."

Teamă şi durere. Singurele simboluri din mintea ta care au un înţeles neliniştitor al lor – ceva evaziv. Probabil o altă memorie rasială.

Propria-mi memorie nu este bună. De nefolosit. Trebuie pregătită. Ceva mă ocoleşte. Trebule să încerc să-mi amintesc. Totuşi de ce mă necăjesc? Nimic din toate astea nu se referă cu adevărat la mine.

Sînt în siguranţă aici, în siguranţă pentru totdeauna în acest întuneric. Restul lucrurilor este imaginaţie. Vorbesc cu mine însumi. Stai! Simt proiecţiile venind înapoi, din nou. Nu am probleme cu ascultarea. Curios.

„... cangrenă, fără îndoială. Voi fi mort înainte ca aceşti diavoli albaştri să ajungă cu mine în satul lor. Aflitea planuri făcusem cu Judy... Mă asculţi, fiule?"

Nu, nu.

„Ascultă cu atenţie instrucţiunile pe care ţi le dau".

Am ceva să te întreb.

„Te rog, lasă acum asta. Legătura dintre noi se pierde progresiv, în curînd vei fi în afara razei mele."

Indiferent.

„Dragul meu copil, cum poţi fi atît de indiferent? Îmi pare nespus de rău că te-am smuls aşa de devreme din somnul tău fetal".

O senzaţie fără nume, jumătate plăcere. Mulţumire, dragoste? Fără îndoială, o memorie rasială.

„Ar putea fi. Încearcă să-ţi aminteşti de mine, mai tîrziu. Şi acum, treburile. Mama ta şi cu mine eram pe drumul de întoarcere spre Pămînt cînd ne-am oprit pe lumea asta, Mirone, unde sînt acum. A fost un lux inutil să ne întrerupem călătoria. Cît de amar îmi doresc să nu ne fi oprit niciodată."

De ce?

„Vezi tu, era mai mult pentru a o mulţumi pe Judy – mama ta. Este o lume frumoasă, pe lîngă Polul Nord. Rătăceam pe lîngă navă cînd un grup de băştinaşi s-au repezit spre noi."

Băştinaşi?

„Oameni care locuiesc aici. Sînt sub-umani, cu pielea albastră şi fără păr, foarte urîţi."

Imaginea!

„Cred că este mai bină fără ea. Eu şi Judy am alergat spre navă. Eram aproape cînd o piatră m-a lovit în spatele genunchiului – aruncau cu pietre în noi – şi am căzut. Judy nu şi-a dat seama decît în navă şi atunci sălbaticii erau pe mine. Piciorul mi-era rănit. Nici nu am putut să ripostez".

Te rog, nu-mi mai spune astea. Vreau să mmm.

„Ascultă fiule! Acesta a fost toată partea plină de teamă. Sălbaticii m-au luat peste munţi spre satul lor. Nu cred că-mi vor răul. Sînt doar o... curiozitate pentru ei."

Te rog, lasă-mă să mmm.

„Te poţi duce să dormi de îndată ce-ţi explic cum funcţionează mica navă spaţială. Astronavigaţia, ştiinţa de a călători de la o planetă la alta, nu este decît la îndemîna specialiştilor. Eu nu sînt un specialist în astronavigaţie, sînt geoistoric. Aşa că toată munca o face pilotul robot. Trebuie să-i dai informaţii despre sarcina utilă, gravitaţii, destinaţie, iar el calculează restul folosindu-se şi de datele din memoria sa, lucrînd el în locul tău, ducîndu-te de fapt, acasă, în siguranţă. Ai înţeles?"

Îmi pare complicat.

„Acum vorbeşti la fel ca mama ta, băiete. Nu şi-a bătut capul niciodată, dar de fapt, totul este foarte simplu. Munca adevărată se desfăşoară în spatele panoului robotului şi nu ai nici o treabă cu ea. Ceea ce încerc eu să te fac să înţelegi, este că pilotajul este în întregime automatizat, după ce ai introdus cîteva date."

Sînt obosit.

„Şi eu. Din fericire, înainte de a fi părăsit nava pentru ultima oară, am introdus cifrele pentru Pămînt. OK?

Dacă nu ai făcut-o, ea nu ar mai fi putut ajunge acasă?

„Exact. Încearcă să înţelegi. Ea a părăsit Mirone nevătămată şi acum vă îndreptaţi spre Pămînt, dar nu veţi ajunge niciodată. Cînd am introdus datele, acestea erau corecte, dar faptul că nu sînt şi eu la bord le dă peste cap. Pentru că nava face calculele şi pentru o greutate care nu este pe navă, greutatea mea."

Este aşa de rău? Înseamnă că ajungem pe Pămînt prea repede?

„Nu ,fiule. **Înseamnă că nu veţi ajunge niciodată pe Pămînt.** Nava se mişca pe o traiectorie de hiperbolă şi deşi greutatea mea este aproximativ de opt mii de ori mai mică decît greutatea navei, acea mică fracţiune schimbă traiectoria din ce în ce mai mult, pe măsură ce vă apropiaţi, cu fiecare an-lumină, de sistemul solar."

Încerc, dar discuţia asta despre distanţe nu înseamnă nimic pentru mine. Explică-mi încă o dată.

„Acolo unde eşti, nu este nici lumină, nici spaţiu, cum vrei să te fac să simţi ce este un an-lumină? Trebuie să iei de la mine acest concept aşa cum este; îl vei înţelege mai tîrziu, pe Pămînt".

Nu putem continua?

„Trebuie, nu avem încotro. Deci, aterizarea va fi amînată cu cîteva mii de ani."

Te aud din ce în ce mai slab. Mult prea straniu. Trebuie mmmm.

Din nou, peştele şi apa. În bazin nu linişte acum. Bazin rece, bazin crud, bazin... Apele gonesc spre margini. Sînt un peşte-fetus. Visez? Era o voce care vorbea cu mine? Îmi pare neplăcut. Trebuie să întreb ceva, un fapt gigantic, care este nonsensul tuturor – ceva ce nu-mi pot aminti.

Probabil nu era nici o voce. Probabil că în întuneric am confundat echilibrul mental cu non-echilibrul.

„... mulţumesc lui Dumnezeu pentru apa caldă de izvor..."

Alo! Tată?

„Cît timp mă mai laşi să zac aici, în acest bazin? Trebuie să-ţi dai seama că nu mai pot rezista mult în această lume, sau în alta."

Sînt treaz şi răspund.

„Lasă-mă să stau aici. Fiule, este prima şi ultima dorinţă a omului, de la Creaţie, de a sta în apă caldă. Aş vrea să trăiesc ca să te pot cunoaşte... Totuşi, iată ce ai de făcut."

Sînt fără putere aici. Neputînd face nimic.

„Nu te speria. Deja este ceva ce faci perfect, ca un specialist – telepatia."

Non-înţelegere.

„Vorbim între noi peste această distanţă care se măreşte treptat şi neîncetat prin ceea ce se numeşte telepatie. Este în parte înzestrare, în parte îndemînare. Se întîmplă uneori să fie singurul contact între planete îndepărtate. Dar pe cînd navelor cosmice le trebuie timp pentru a ajunge dintr-un loc în altul, gîndul este instantaneu."

Înţeles.

„Dar, din păcate, în timp ce navele pot ajunge, oriunde, după un anumit timp, gîndul are o limită de distanţă. Raza sa este o mărime strictă, precum, să spunem, calităţile unui aparat. Cînd vei fi la cincizeci de ani-lumină de Mirone, contactul dintre noi se va rupe brusc."

Cît de departe sîntem acum?

„Mai avem cel mult 48 de ore de contact."

Nu mă părăsi! Voi fi singur!

„Şi eu voi fi singur, dar nu pentru mult timp. Dar tu, fiule, eşti deja la jumătatea drumului spre Pămînt, pe cît pot estima eu de aici. Imediat ce contactul dintre noi încetează, trebuie să anunţi P.R.T."

Ce înseamnă?

„Pămîntul Radial Telepatic. Este un centru general de control şi de informaţie, pregătit oricît pentru orice urgenţă. Tu îi poţi contacta, eu, nu."

Nu mă vor cunoaşte.

„Acesta este codul lor. Te vor cunoaşte la scurt timp după ce începi să-i chemi. Le vei da acest cod al meu pentru identificare, dacă este nevoie. Trebuie să le explici ceea ce s-a întîmplat."

Vor crede?

„Desigur"

Chiar aşa?

„Desigur. Comunică-le la P.R.T. problema noastră. Vor trimite o navă rapidă să o ridice pe Judy şi pe voi, înainte de a fi în afara razei lor de acţiune".

Vreau să te întreb...

„Stai puţin, fiule... Recepţia slăbeşte... Poţi mirosi cangrena peste aceşti ani-lumină? Aceşti diavoli albaştri mă scot din izvor şi probabil voi muri peste puţin timp..."

Durere, durere şi linişte. Ca într-un vis.

„...distanţa..."

Tată! Mai tare!

„... prea slabă... făcut tot ce s-a putut..."

De ce m-ai trezit pe mine şi nu comunicat cu mama?

„Sătul! Aproape am ajuns. Jos, în vale şi apoi călătoria se termină... Rasa umană şi-a dezvoltat puterile telepatice treptat... Uşor, prietene!..."

Întrebarea, răspunde la întrebare.

„Aceste este răspunsul. Uşor peste coastă, băieţi, nu-mi loviţi piciorul ăsta mare, da? Ah... Eu am antrenament telepatic, dar Judy, nu are... Uşor, aici! Tot ce contează în Univers este piciorul meu..."

Îmi răspunzi aşa de estompat. Sora mea are aceste puteri?

„Vechea teorie a lui Meudelian... Tu şi sora ta, unul capabil şi unul nu. Doi ochi ai unui uriaş şi doar unul poate vedea cum se cuvine... poteca e prea abruptă, mai încet, Ciclopul, uşor băiete, sau îmi scoţi acel alt ochi."

Nu pot înţelege!

„Înţelege? Piciorul meu este o torţă arzătoare. Uşor, uşor. Uşor în jos pe poteca muntelui albastru."

Tată!

„Ce s-a întîmplat?"

Nu înţeleg. Vorbeşti de lucruri adevărate?

„Îmi pare rău, băiete. Uşor, acum. Delirul – durerea. Totul va fi bine dacă iei contact cu P.R.T. Ţii minte?"

Da, îmi amintesc. Dacă aş putea... Nu ştiu. Mama există într-adevăr?

„Da. Trebuie să ai grijă de ea."

Şi este şi uriaşul adevărat?

„Uriaşul? Ce uriaş? Vrei să spui, colina uriaşă? Oamenii urcă colina uriaşă. Sus cu piciorul meu uriaş. Adio, fiule. Văd un om albastru lîngă... un picior..."

Tată! Aşteaptă, aşteaptă, uite că mă pot mişca. Am descoperit că mă pot întoarce. Tată!

Acum nici un răspuns. Doar un torent de linişte. Trebuie să chem P.R.T.

Timp destul. Poate dacă mă răsucesc mai întîi... Uşor. Am doar şase luni, a spus el. Poate că pot chema mai uşor, dacă sînt afară, în Universul adevărat. Dacă mă răsucesc din nou.

Acum, dacă dau din picioare...

Ah, uşor, acum. Dau iarăşi din picioare. Bun. Mă întreb dacă picioarele mele sînt albastre.

Dau din picioare.

Ceva moale.

Dau din picioare.

titlul original:„Psyclops"

traducere de

Cătălin IONESCU

MĂRȚIȘOARE pentru EMMA

Liviu Radu

Deșteptătorul țîrîise îndelung, iar Emma se trezise. Ecranul ceasului de pe perete indica timpul standard: 1 martie, ora 8.

Emma rămăsese în pat, nu pentru că i-ar fi plăcut să lenevească, ci pentru că știe că urma o anumită ceremonie. Cine știe în ce bancă de date, roboții stației descoperiseră informația că, în țara ei de origine, de 1 martie, femeilor li se dăruiau mărțișoare... Și, întrucît fuseseră instruiți să facă totul ca să se simtă bine, în fiecare dimineață de 1 martie, îndată ce se trezea, apăreau toți trei...

Fiecare își fabrica singur mărțișorul, pe ascuns, iar cînd i-l înmîna, rostea o scurtă alocațiune, bazată pe sursa lui informațională.

ABO făcea o copie după o monedă romană și, printr-o gaură ad-hoc, treceau două fire de mătase, unul alb și unul roșu, nerăsucite. Cînd îi întindea mărțișorul, rostea, cu vocea lui hîrîită:

– Strămoșii tăi, romanii, obișnuiau ca, la începutul anului, să-și dăruiască monede legate cu două fire, unul alb, unul roșu. Ca o urare de prosperitate. Știi, pe vremea aceea prosperitatea și belșugul însemnau să ai mulți bani. Mărțișoarele se dăruiau atît femeilor, cît și bărbaților.Pe vremea aceea, 1 martie era începutul anului. A se vedea numele lunilor septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie, care înseamnă luna a șaptea, a opta, a noua și a zecea, termina el, doct.

– Așa e, îl aproba, cu voce cristalină ABI, de aceea colindul de început de an, plugușorul, era de fapt o urare de succes la arat. Ori, aratul în ianuarie era imposibil, dar perfect logic în martie. Poftim, mult noroc și să te ferească de purici!

ABI era specialist în folclor, iar ABO fusese îndopat cu istorie. Sigur, stația era prea mică pentru a fi înzestrată cu toată gama de roboți, însă pe lîngă funcțiile curente, cei trei existenți fuseseră pregătiți și pentru eventualitatea ipotetică a unor contacte cu alte civilizații. În timp ce ABO era consecvent în ceea ce privea mărțișorul monedă, variind doar tipul (prima dată îi dăruise un dinar republican, apoi un aureu de-al lui Caligula), ABI îi oferise la început un coșar, iar anul trecut un trifoi cu patru foi, simboluri populare ale norocului. Probabil că anul acesta va veni cu o potcoavă...

ABU, specialistul în literatură și arte plastice, îi dăruise mai întîi o gazelă („zveltă ca tine, Emma"), apoi o floare („frumoasă ca tine, Emma").

Se auzi un ciocănit discret în ușă, apoi roboții intrară și se aliniară în fața patului.

– La mulți, ani, Emma! rostiră ei în cor.

Emma sări jos din pat, iar ABO făcu un pas înainte.

– Strămoșii tăi, romanii... își debită el repede discursul, cu vocea la fel de zdrăngănitoare ca de obicei, și-i întinse o monedă aurie, cu obligatoriile fire albe și roșii.

Emma îl sărută pe obrajii de metal, impresionată totuși de gestul pe care îl știa lipsit de justificare afectivă.

– Să te ferească de purici! îi ură ABI, întinzîndu-i, după cum se aștepta, o mică potcoavă.

După sărutarea binemeritată, ABI îi făcu loc lui ABU.

– La mulți ani, Emma, spuse acesta, cu voce cristalină, și-i oferi o inimoară roșie, străpunsă de o săgeată.

– Ce-i asta, ABU, se uimi Emma, neînțelegînd simbolul.

– Este un simbol al dragostei, Emma, ciripi ABU. Să ai parte de dragoste, să iubești și să fii iubită!

Dragoste... gîndi Emma. De unde dragoste pe stația aceea mică, izolată?

Și, pentru prima dată, simți că mărțișorul pe care și-l dorea cu adevărat era cel pe care i l-ar fi putut dărui un băiat de vîrsta ei.

Bruce STERLING

ROIUL [3]

Urmare din numărul 59

Afriel își încrucișă picioarele într-o poziție lotus și începu să mestece cu îndîrjire mușchiul ațos. Era cam tare, însă avea un gust bun, de carne afumată – o delicatesă pămînteană pe care o gustase numai o dată. Mirosul fumului însemna dezastru în colonia unui Plăsmuitor.

Mirny păstra o tăcere împietrită.

– Horna nu e o problemă, remarcă Afriel vesel. Unde dormim?

– Oriunde, înălță ea din umeri, ici și colo există nișe și tuneluri refolosite. Bănuiesc că ești dornic să vezi și camera Reginei.

– Bineînțeles.

–Trebuie să mai fac rost de niște mușchi. Acolo fac de strajă războinici și trebuie mituiți cu hrană.

Femeia adună un braț de mușchi de la un alt lucrător din șuvoiul interminabil, și ieșiră într-un tunel. Afriel, deja complet pierdut, era și mai zăpăcit de labirintul de peșteri și tunele. În cele din urmă intrară într-o grotă gigantică și neluminată, strălucind însă cu infraroșul căldurii degajate de trupul Reginei. Acolo se găsea uzina centrală a coloniei. Faptul că era alcătuită din carne caldă și moale nu ascundea natura ei, în esență industrială. Prin fălcile lunecoase și oarbe intrau tone de mușchi terciuit și predigerat. Ineiele rotunde de carne moale le digerau și prelucrau, agitîndu-se, sugînd și ondulîndu-se cu zgomote și gîlgîituri puternice, asemănătoare unei mașini. Pe la celălalt capăt se scurgea un șir neîntrerupt de ouă, fiecare învelit într-un strat gros de pastă hormonală pentru lubrifiere. Lucrătorii lingeau cu aviditate ouălele, curățindu-le, și le duceau la creșe. Fiecare ou era de mărimea trunchiului unui bărbat.

Procesul continua într-una. Aici, în centrul neiluminat al asteroidului, nu exista zi sau noapte. În genele creaturilor acelea nu mai exista nici o urmă a ritmului diurn. Producția era tot atît de constantă și regulată ca și cea unei exploatări miniere automate.

– De asta sunt aici, murmură Afriel uluit. Ia privește, doctore. Mecaniștii au mine conduse de calculatoare care sînt cu generații înaintea noastră. Însă aici – în măruntaiele acestei lumi mărunte și fără nume, există o tehnologie condusă genetic, care se autoalimentează, autoîntreține și autoconduce, eficient, veșnic și fără să gîndească.

Este scula organică perfectă. Facțiunea care poate folosi acești muncitori neobosiți ar putea deveni un titan industrial. Iar cunoștințele noastre în biochimie nu sînt încă egalate. Noi, Plăsmuitorii, sîntem cei care o vom face.

– Și cum vreți să faceți asta? întrebă Mirny sceptică. Trebuie să transportați o regină fecundată pînă în sistemul solar. Nu prea ne-am putea permite așa ceva, chiar dacă Acționarii ne-ar permite, ceea ce n-ar face.

– Nu-mi trebuie o colonie întreagă, răspunse Afriel răbdător. Am nevoie doar de informația genetică cuprinsă într-un ou. Laboratoarele noastre din Inele le-ar putea clona de nenumărate ori.

– Însă lucrătorii sînt inutili fără restul coloniei, care să le dea ordine. Au nevoie de feromoni ca să declanșeze particularitățile lor de comportament.

– Exact, zise Afriel. Întîmplător, am feromonii aceia în formă concentrată. Acum trebuie să-i testez. Trebuie să dovedesc că îi pot utiliza ca să folosesc lucrătorii pentru a face ceea ce doresc eu. Odată ce dovedesc că este posibil, sînt autorizat să scot prin contrabandă informațiile genetice necesare și să le aduc în Inele. Acționarii nu vor fi de acord. Bineînțeles, sînt niște implicații de ordin moral, iar ei nu sînt prea avansați din punct de vedere genetic. Le putem însă recîștiga acordul cu profiturile obținute. Și mai bine, putem învinge Mecaniștii cu propriile lor arme.

– Ai adus feromonii aici? întrebă Mirny. Acționarii n-au suspectat nimic atunci cînd le-am văzut?

– Acum a fost rîndul tău să greșești, rosti Afriel calm. Presupui că sînt infailibili. Greșești. O rasă lipsită de curiozitate nu va explora niciodată fiecare posibilitate, așa cum facem noi, Plăsmuitorii.

Își ridică manșeta pantalonului și întinse piciorul drept.

– Privește vena aceasta varicoasă de pe piciorul meu. Problemele de circulație de felul acesta sînt obișnuite printre cei care trăiesc mult timp în imponderabilitate. De fapt, vena a fost blocată artificial și pereții ei au fost tratați biochimic pentru a reduce osmoza. În venă se găsesc zece colonii separate de bacterii transformate genetic, fiecare specială pentru producerea unui alt feromon al Roiului.

Acționarii m-au cercetat amănunțit, continuă el zîmbind, inclusiv cu raze X. Au insistat, bineînțeles, să știe tot despre ce se transportă pe navele lor. Vena

apare însă normală la radiografie, iar în interiorul ei bacteriile se găsesc dispuse în compartimente. Nu pot fi detectate. Am asupra mea o trusă medicală miniaturală. Include și o seringă. O putem folosi pentru extragerea feromonilor și testarea lor. După ce terminăm teste – și sînt sigur că vor fi încununate de succes, de fapt mi-am riscat cariera pe ipoteza asta – putem, goli vena și compartimentele ei. În contact cu aerul, bacteriile or să moară. Putem umple apoi vena cu substanțele dintr-un embrion în dezvoltare. Celulele s-ar putea să supraviețuiască drumului de întoarcere dar, chiar dacă mor, nu vor putrezi. Nu vor intra niciodată în contact cu bacteriile care le pot descompune. Întorși în Inele putem învăța cum să declanșăm sau să oprim diferitele gene, în scopul producerii diferitelor caste, așa cum se petrece și în mod natural. O să avem milioane de lucrători, armate de luptători, dacă este nevoie, poate chiar rachete organice, dezvoltate din zburătoare modificate. Dacă avem succes, cine crezi că mă va uita, eh? Eu și micuța mea viață cu micul ei sacrificiu.

Femeia îl privi; chiar și ochelarii bulbucați nu puteau ascunde noul ei respect, amestecat cu teamă.

– Deci, ești într-adevăr hotărît să o faci.

– Mi-am sacrificat timpul și energia. Aștept rezultate, doctore.

– Dar e răpire, pur și simplu. Vrei să ridici o rasă de sclavi.

Afriel ridică din umeri disprețuitor.

– Te joci cu vorbele, doctore. Nu o să pricinuiesc nici un rău coloniei. S-ar putea să-i fur munca cîtorva lucrători de-ai ei, în vreme ce îmi ascultă comenzile chimice, dar o să fie o minoritate nebăgată în seamă. Recunosc, o să distrug un ou, dar nu mi se pare o faptă mai criminală decît un avort omenesc. Putem numi „răpire" furtul unei bucăți de material genetic? Nu cred. Cît despre ideea scandaloasă a unei rase de sclavi... nici nu poate fi vorba de așa ceva. Creaturile aceste sînt roboți genetici. Nu vor fi sclavi, așa cum nu sînt nici buldozerele, sau burghiele-laser. În cel mai rău caz, vor fi animale domestice.

Mirny căzu pe gînduri.

– E adevărat. Nu vor fi niște lucrători obișnuiți, invidiind păsările cerului pentru libertatea lor. Sînt, într-adevăr, lipsiți de creier.

– Exact, doctore.

– Pur și simplu muncesc. Pentru ei nu contează dacă o fac pentru Roi, sau pentru noi.

– Văd că ai priceput frumusețea ideii.

– Iar dacă reușește... dacă reușește, facțiunea noastră va profita extraordinar.

Afriel zîmbi încîntat, fără să-și dea seama de

sarcasmul înghețat de pe chipul lui.

– Iar profitul personal, doctore... expertiza valoroasă a primilor care folosesc tehnica... Ai văzut vreodată o ninsoare de azot pe Titan? Mă gîndesc la o locuință acolo... mare, mult mai mare decît orice altceva posibil pînă acum... Un oraș întreg, Galina, un loc unde omul poate uita de regulile și disciplina care îl înnebunesc.

– Acum, tu ești cel care vorbești de trădare, căpitane-doctor.

Afriel rămase tăcut, apoi zîmbi cu un efort.

– Mi-ai distrus visul, spuse el. Nu făceam altceva decît să descriu retragerea binemeritată a unui om bogat, nu o sihăstrie escapistă... diferența e subtilă, însă limpede. Ezită, apoi urmă: oricum, pot aprecia că te am alături?

Femeia rîse și îl atinse pe braț. Sunetul slab al rîsetului ei fu înecat de un tunet organic provenit din monstruoasele intestine ale Reginei.

– Te aștepți să-ți rezist timp de doi ani argumentelor? Mai bine să cedez acum și să evit frecușurile.

– Da.

– La urma urmei, nu vei face nici un rău coloniei. Ei nu vor ști niciodată că s-a întîmplat ceva. Iar dacă linia lor genetică este reprodusă cu succes în laboratoarele de acasă, atunci omenirea nu va mai avea nici un motiv ca să-i tulbure și altă dată.

– Corect, încuviință Afriel, deși în aceeași clipă se gîndi la bogățiile fabuloase din sistemul de asteroizi al lui Betelguese. Inevitabil, avea să vină o zi cînd omenirea avea, într-adevăr, să emigreze în masă către stele. Erau bine de cunoscut toate detaliile despre o rasă care putea deveni rivală.

– O să te ajut pe cît pot, făcu ea, apoi adăugă: Ai văzut destule aici?

– Da.

Părăsiră sala Reginei.

– La început, nu credeam că am să te plac, zise ea cu candoare. Acum te apreciez mai mult. Se pare că ai un simț al umorului care lipsește la cei mai

mulți membri ai Securității.

– Nu e simțul umorului, spuse Afriel trist. E un simț al ironiei, deghizat.

În șirul nesfîrșit de ore care urmă, nu mai existau zile. Erau doar perioade răzlețe de somn, mai întîi separați, apoi laolaltă, unul în brațele celuilalt în imponderabilitate. Atingerea sexuală a pielii și a trupului deveni o ancoră pentru umanitatea lor comună, o umanitate divizată, slăbită, aflată la atîția ani-lumină depărtare încît conceptul nu mai avea deja nici un înțeles pentru ei. Viața în tunelele calde și fremătînde constituia locul și momentul prezentului; ei doi erau ca niște celule într-un vas de sînge, mișcîndu-se neîncetat odată cu fiecare pulsație. Testară feromonii, unul cîte unul, pe măsură ce orele se transformară în luni și timpul deveni lipsit de sens.

Testele feromonale erau complexe, însă nu teribil de dificile. Primul dintre cei zece feromoni era un simplu stimul de grup, provocînd adunarea unui număr larg de lucrători, în vreme ce feromonul se răspîndea de la unul la celelălalt. Lucrătorii așteptau comenzi suplimentare; dacă nu le primeau, se împrăștiau. Pentru a avea efect, feromonii trebuiau dați mixați, sau înseriați, aidoma programului unui computer; de pildă, numărul unu, adunarea, împreună cu feromonul trei, un ordin de transfer care determina lucrătorii să golească o sală anume, și să-i mute conținutul în altă parte. Al nouălea feromon avea cele mai bune posibilități industriale; era

comandă de construire, care determina adunarea lucrătorilor, minerilor și dragonilor, punîndu-i la treabă. Alții erau periculoși; al zecelea fe-romon provoca o comportare ursuză, iar labele îmblănite ale lucrătorilor smulseră zdrențele care mai rămăseseră din îmbrăcămintea lui Afriel. Al optulea fe-romon trimitea lucrătorii să recolteze pe suprafața asteroidului, și în dorința lor de-a constata toate efectele, cei doi exploratori fură aproape tîrîți în spațiu.

Cei doi nu se mai temeau de casta războinicilor. Știau că o doză din feromonul șase îi trimitea imediat în apărarea ouălelor, ca și pe lucrători în curățirea lor. Mirny și Afriel folosiră acest avantaj și își asigurară propriile lor camere, săpate de lucrători, detumați pe cale chimică și apărate de un paznic de ecluze, tot condiționat chimic. Aveau propriile lor grădini de mușchi, pentru împrospătarea aerului, pline de mușchii care le plăceau mai mult, mușchi digerați de un alt lucrător pe care îl țineau drogat în acest scop. Datorită mestecatului continuu și al lipsei de mișcare, lucrătorul se umflase la capacitatea lui maximă și atîrna de perete ca un fruct monstruos.

Afriel era obosit. În ultimul timp nu mai dormise; nu știa, cam de cîtă vreme. Ritmurile trupului său nu se adaptaseră la fel de bine ca cele ale lui Mirny și era supus la accese

de depresiune şi iritare pe care şi le stăpînea cu greu.

– Acţionarii vor reveni, spuse el. Curând.

Mirny înălţă din umeri.

– Acţionarii, făcu ea şi sfîrşi remarca cu ceva în limbajul cozilor-arcuite, pe care el nu reuşi să-l înţeleagă.

În ciuda instruirii sale lingvistice, Afriel nu reuşise niciodată să o ajungă în privinţa folosirii jargonului cozilor-arcuite. Ceea ce învăţase el fusese obligatoriu; limbajul cozilor-arcuite decăzuse într-atît încît devenise un jargon stricat, lipsit de reguli sau regularitate. El cunoştea îndeajuns pentru a le da comenzi simple şi, împreună cu controlul său parţial asupra războinicilor, avea puterea în spatele lui. Cozile-arcuite se temeau de el, iar cei doi adolescenţi îmbîînziţi de Mirny se transformaseră în nişte tirani graşi şi mătăhăloşi care îi terorizau pe cei mai bătrîni decît ei. Afriel fusese prea ocupat ca să aibă timp să studieze în mod serios cozile-arcuite, sau pe ceilalţi simbioţi. Avea prea multe chestiuni practice, imediate, de rezolvat.

– Dacă au să vină prea devreme, nu o să-mi pot termina ultimul studiu, spuse ea în engleză.

Afriel îşi scoase ochelarii infraroşii, înnodîndu-i strîns după gît.

– Există o limită, Galina, căscă el. Fără echipament, poţi memora doar un anumit număr de date. Va trebui să aşteptăm liniştiţi pînă ce ne putem întoarce. Sper că Acţionarii nu vor fi şocaţi atunci cînd au să mă vadă. Am pierdut o avere cu hainele alea.

– A fost destul de plictisitor de la începutul perioadei de împerechere. Plus oprirea experienţelor, pentru vindecarea venei tale. Dacă n-ar fi fost noua generaţie din camera zburătoare, m-aş fi plictisit de moarte. Îşi îndepărtă pletele unsuroase din ochi, cu ambele mîini. Vrei să te culci?

– Da, dacă pot.

– Nu vrei să vii cu mine? Ţi-am zis mereu că generaţia asta nouă e importantă. Eu cred că este o castă nouă. În mod clar, nu e o zburătoare. Au aceiaşi ochi ca şi ele, dar se agaţă de pereţi.

– Atunci, poate că nu sînt nici măcar membri ai Roiului, rosti el obosit, ironizînd-o. Poate că sunt paraziţi, mini zburători. Dacă vrei, du-te şi vezi. Eu te aştept aici.

O auzi plecînd. Fără ochelari, întunericul nu era totuşi absolut; muşchiul din încăperea alăturată emitea o luminiscenţă palidă. Lucrătorul digerator de pe perete se foi uşor, fîşîind şi gîlgîind. Adormi.

Cînd se trezi, Mirny nu revenise. Nu se alarmă. Mai întîi vizită primul tunel-eduză, acolo unde îl lăsaseră Acţionarii. Era o nebunie – Acţionarii îşi respectau întotdeauna contractele – însă el se temea că aveau să sosească într-o bună zi, să devină nerăbdători şi să plece fără el. Bineînţeles, Acţionarii trebuiau să aştepte Mirny îi putea distrage atît cît avea să fie necesar pentru el să intre în creşă şi să scoată celulele vii dintr-un ou. Ideal ar fi fost ca oul să fie cît mai proaspăt.

Mai întîi, mîncă ceva. Mesteca muşchi într-una din camerele anterioare cînd îl găsiră cele două cozi-arcuite ale lui Mimy.

– Ce vreţi? Le întrebă.

– Cel-ce-dă-mîncare nu bun, ţiui cel mai mare, agitîndu-şi picioarele anterioare în toate direcţiile. Nu muncă, nu somn.

– Nu mişcare, spuse al doilea şi adăugă plin de speranţă: Mîncare acum?

Afriel le dădu din hrana lui. O mîncară dar, aparent, mai mult din obişnuinţă decît de poftă, ceea ce îl alarmă.

– Duceţi-mă la ea, le ordonă.

Cele două cozi-arcuite porniră; le urmă cu uşurinţă, croindu-şi drum prin mulţimile de lucrători. Îl conduseră cîţiva kilometri prin labirint, spre sala zburătoarelor. Acolo se opriră, derutaţi.

– Plecat, spuse cea mai mare.

Sala era goală. Pînă atunci, Afriel nu o mai văzuse goală şi era extrem de neobişnuit pentru Roi să risipească atîta spaţiu. Simţi groază în suflet.

– Căutaţi pe cea-ce-dă-mîncare, rosti el. Căutaţi mirosul.

Cozile-arcuite adulmecară fără prea mult entuziasm de-a lungul unui perete; ştiau că el nu avea hrană şi nu aveau chef să facă ceva fără o recompensă imediată. În cele din urmă, una dintre ele prinse o urmă, sau pretinse aşa ceva, şi o urmă în sus, pe plafon, şi în intrarea unui tunel.

Afriel nu distingea prea multe în sala părăsită; nu era destulă căldură ca să vadă în infraroşu. Sări în sus, după cozile-arcuite.

Auzi vuietul unui războinic şi strigătul sugrumat al cozii-arcuite. Apăru zburînd din gura tunelului, cu un jet de fluid ceţos izbucnindu-i din capul retezat. Se rostogoli şi izbi un perete cu un zgomot flasc. Era deja moartă.

A doua coadă-arcuită fugi imediat, zbierînd de durere şi groază. Afriel ateriză pe marginea tunelului, ghemuindu-se şi amortizînd şocul. Putea mirosi funia acidă a războinicului, un feromon atît de concentrat încît îl putea simţi chiar şi un om. Zeci de războinici aveau să se îngrămădească acolo în cîteva minute, sau secunde. Înapoia războinicului mînios, putea auzi lucrătorii şi minerii deplasînd şi cimentînd bolovani.

Ar fi putut controla un războinic furios, dar nu doi, sau douăzeci. Se împinse în peretele sălii şi ieşi.

Căută cealaltă coadă-arcuită – era sigur că o putea recunoaşte, era mult mai mare decît celelalte – dar nu o putu găsi. Cu simţul ei olfactiv bine dezvoltat, se putea ascunde cu uşurinţă de el, dacă o dorea.

Mirny nu se întorsese. Trecură nu ştiu cîte ore. Dormi din nou. Se întoarse la sala zburătoarelor; acolo se găseau acum războinici de pază, războinici care nu erau interesaţi de hrană şi, la apropierea lui, deschiseră colţii lor imenşi şi seraţi. Păreau gata să-l facă bucăţi; deasupra locului plutea izul slab al feromonului agresiv, aidoma unei cete. Pe trupurile războinicilor nu zări niciun fel de simbioţi. Pînă atunci exista o specie, o creatură de forma unei căpuşe imense, care atîrna numai pe războinici, dar acum dispăruseră pînă şi căpuşele.

Reveni în încăperea lui, ca să aştepte şi să se gîndească. Trupul lui Mirny nu era în gropile cu gunoi şi resturi. Bineînţeles exista posibilitatea ca să fi fost mîncată. Să extragă oare feromonul rămas din vână şi să încerce să pătrundă în sala zburătoarelor? Presupunea că Mirny, sau ceea ce mai rămăsese din ea, se găsea undeva în tunelul unde fusese ucisă coada-arcuită. Nu explorase niciodată tunelul respectiv. Existau mii de tunele pe care nu le explorase.

Se simţea paralizat de nehotărîre şi teamă. Dacă tăcea, dacă nu făcea nimic, Acţionarii puteau sosi dintr-o clipă în alta. Putea să spună Consiliului Inelului orice ar fi dorit despre moartea lui Mirny; dacă avea cu el datele genetice, nimeni nu ar fi împins ancheta prea departe. Nu o iubise; o respectase, însă nu îndeajuns ca să-şi piardă viaţa, sau investiţia fracţiunii sale. Nu se gîndise de multă vreme la Consiliul Ringului, iar gîndul îl posomorî. Trebuia să-şi explice decizia...

Se găsea încă în cabinetul cafeniu, cînd auzi un „uşşşş" de aer cînd ecluza lui vie se dezumflă. Trei războinici veniseră după el. În jurul lor nu se simţea duhoarea mîniei. Se mişcau încet şi atenţi. Ştia bine că nu trebuia să opună rezistenţă. Unul dintre ei îl apucă uşurel în fălcile sale masive şi îl purtă.

Îl purtă pînă la sala zburătoarelor şi apoi în tunelul păzit. La capătul tunelului fusese săpată o sală nouă şi largă. Era umplută aproape pînă sus cu o masă albă de carne stropită ici şi colo de pete negre. În centrul masei moi şi pătate se vedeau o gură şi doi ochi umezi, strălucitori, pe pedunculi. Dintr-o proeminenţă bombată de deasupra ochilor atîrnau, răsucindu-se, nişte tentacule lungi ca nişte tuburi. Tentaculele se terminau printr-un fel de ventuze roz, cărnoase.

Unul dintre tentacule trecea prin ţeasta lui Mirny. Trupul ei atîrna în aer, moale şi inert. Ochii îi erau deschişi, dar orbi.

Un alt tentacul era introdus în cutia craniană a unui lucrător mutant. Lucrătorul păstra încă aspectul alburiu al larvei; era chircit şi deformat, iar botul său avea aspectul boţit al unei guri omeneşti. În bot se zărea un fel de bucată, ca o limbă, şi muchii albe cu dinţi de om. Nu avea ochi.

Vorbi cu glasul lui Mirny:

– Căpitane-doctor Afriel...

– Galina...

– Nu am acest nume. Îmi poţi spune Roiul.

Afriel vomită. Masa centrală era un cap imens. Creierul ei aproape că umplea încăperea.

Aşteptă politicos pînă cînd Afriel termină.

– M-am pomenit trezit iarăşi, rosti Roiul visător. Sînt mulţumit să văd că nu există nici o urgenţă majoră care să mă privească. Există însă o ameninţare ce a devenit aproape de rutină.

Ezită delicat. Trupul lui Mirny se clătină uşor în

aer; răsuflarea ei era inuman de regulată. Ochii se deschiseră şi se închiseră.

– O altă rasă tînără.

– Ce eşti tu?

– Eu sînt Roiul. Adică, sînt una dintre castele lui. Sînt o unealtă, o adaptare; specialitatea mea este inteligenţa. Adeseori este nevoie de mine. Este bine ca să fie nevoie de tine iarăşi.

– Ai fost aici tot timpul? De ce nu ne-ai întîmpinat? Am fi discutat cu tine. Nu voiam răul.

Gura cea umedă din capătul tubului emise cîteva sunete ce imitau rîsul.

– Ca şi tine, apreciez ironia, rosti ea. Te-ai pomenit într-o capcană drăgălaşă, căpitane-doctor. Voiai ca Roiul să muncească pentru tine şi rasa ta. Voiai să ne creşteţi, să ne studiaţi şi să ne folosiţi. Planul este excelent, dar ne-am mai lovit de el, cu mult înainte de evoluţia rasei tale.

Panicată, mintea lui Afirel galopă disperată:

– Eşti o fiinţă inteligentă, spuse el. Nu există nici un motiv să ne faci rău. Hai să stăm de vorbă. Te putem aştepta.

– Da, încuviinţă Roiul. Ai fi de ajutor. Memoria tovarăşei tale îmi spune că este vorba despre una din perioadele acelea confuze, cînd inteligenţa galactică e abundentă. Inteligenţa este o mare pacoste. Ne creează fel de fel de neplăceri.

– Cé vrei să spui?

– Sînteţi o rasă tînără şi aţi reuşit multe prin propria voastră isteţime. Ca de obicei, nu reuşiţi să înţelegeţi că inteligenţa nu este una din calităţile supravieţuirii.

Afriel îşi şterse transpiraţia de pe faţă.

– N-am făcut decît bine, spuse el. Am venit la voi în pace. Voi nu aţi venit la noi.

– Exact la asta mă refer, comentă Roiul. Nevoia aceasta de extindere, de explorare, de dezvoltare, este cea care vă va pierde. Presupuneţi, în mod naiv, că vă puteţi alimenta curiozitatea la nesfîrşit. E o poveste veche, reluată de nenumărate rase înaintea voastră. Peste o mie de ani – poate ceva mai mult – specia voastră va dispărea.

– Intenţionaţi deci să ne distrugeţi? Te previn că nu va fi o chestiune uşoară...

– Din nou, faci presupuneri greşite. Ştiinţa e putere! Crezi că formele voastre micuţe şi fragile – picioarele voastre primitive, braţele şi palmele voastre groteşti, creierele voastre mici şi de abia cutate – pot conţine toată puterea asta? Bineînţeles că nu! Deja, rasa voastră este sfărîmată sub impactul propriei voastre expertize. Forma omenească originală devine învechită. Propriile voastre gene au fost transformate, iar tu, căpitane-doctor, eşti un experiment grosolan. Peste o sută de ani, vei fi un Neanderthal. Peste o mie de ani nu vei fi nici măcar o amintire. Rasa ta va avea aceeaşi soartă ca altele o mie.

– Şi care este soarta aceasta?

– Nu ştiu. Creatura de la celălalt capăt al tentaculului chicoti: Au depăşit sfera preocupărilor mele. Cu toate acestea au descoperit ceva, au învăţat ceva, care le-a făcut să depăşească limitele înţelegerii mele. Poate că au depăşit pînă şi limitele fiinţei. Oricum, nu le mai pot simţi prezenţa pe nicăieri. Par că nu fac nimic, par că nu se amestecă în nimic; din punctul de vedere al intenţiilor şi scopurilor, poate să fie moarte. Dispărute. S-ar putea să fi devenit zei, sau spectre. În ambele cazuri, nu doresc să mă alătur lor.

– Deci... deci aţi...

– Inteligenţa este un cuţit cu două tăişuri, căpitane-doctor. Este folositoare doar pînă la un punct. Interferează cu viaţa. Viaţa şi inteligenţa nu se

amestecă foarte bine. Nu sînt de loc strîns legate, aşa cum aţi presupus în mod copilăresc.

– Dar atunci, tu... tu eşti o fiinţă raţională...

– Sînt o unealtă, după cum am mai spus. Mutantul din capătul tentaculului scoase un fel de suspin: Cînd ţi-ai început experimentările feromonale, dezechilibrul chimic a fost sesizat de Regină. A declanşat anumite trasee genetice în corpul ei, şi astfel am fost eu renăscut. Sabotajul chimic este o problemă ce se poate rezolva cel mai bine cu inteligenţa. Sînt un supra-creier, vezi, special prevăzut pentru a fi mult mai inteligent decît orice altă rasă tînără. În trei zile am fost complet conştient de persoana mea. În cinci zile am descifrat semnele acestea de pe trupul meu. Ele reprezintă istoria, codificată genetic, a rasei mele... după cinci zile şi două ore, am recunoscut problema şi am ştiut ce avem de făcut. Asta şi fac acuma. Sînt bătrîn de şase zile.

– Şi ce intenţionezi să faci?

– Rasa voastră este una foarte viguroasă. Mă aştept să ajungă aici, înfruntîndu-se cu noi, în cel mult cinci sute de ani. Chiar şi mai repede. Va fi necesară studierea amănunţită a unui asemenea rival. Te invit să te alături comunităţii noastre, pe o bază de permanenţă.

– Cum adică?

– Te invit să devii un simbiot. Am aici un mascul şi o femelă ale căror gene au fost modificate şi, astfel, sînt lipsite de defecte. Sînteţi o pereche perfect potrivită, pentru încrucişare. O să mă scutească de o grămadă de necazuri datorate clonării.

– Crezi că o să-mi trădez rasa şi să vă ofer o specie de sclavi?

– Opţiunea ta e simplă, căpitane-doctor. Să rămîi o fiinţă vie şi inteligentă, sau să devii o marionetă, lipsită de judecată, ca partenera ta. Am preluat toate funcţiile sistemului ei nervos; pot face acelaşi lucru şi cu tine.

– Mă pot sinucide.

– Ar fi cam neplăcut, deoarece ar trebui să recurg la realizarea unor tehnologii de clonare. Tehnologia, deşi îmi este la îndemînă, nu-mi place. Sînt un produs genetic; în interiorul meu există siguranţe care mă împiedică să preiau Stupul în scopuri personale. Asta ar însemna să cad în aceeaşi capcană de progres ca şi alte rase inteligente. Din motive similare, durata vieţii mele este limitată. Voi trăi doar o mie de ani, pînă ce scurtul impuls de energie al rasei tale se va epuiza şi va reveni liniştea.

– Numai o mie de ani? rîse Afriel cu amărăciune. Şi apoi? Presupun că îmi vei ucide urmaşii, nemaiavînd nevoie de ei.

– Nu. Nu am ucis nici una din celelalte cincisprezece rase pe care le-am oprit în scopuri defensive. Nu a fost necesar. De exemplu, gunoierul acela micuţ care pluteşte lîngă capul tău, căpitane-doctor, cel care se hrăneşte cu voma ta. Acum cinci sute de milioane de ani, strămoşii lui făceau să tremure întreaga galaxie. Atunci cînd ne-au atacat, am trimis împotriva lor pe cei din aceeaşi rasă cu ei. Bineînţeles, cei care luptau de partea noastră erau transformaţi: erau mai inteligenţi, mai duri şi desigur complet devotaţi nouă. Stupurile noastre reprezentau singura lume cunoscută de ei, şi au luptat cu o ambiţie şi o inventivitate pe care noi nu am fi putut-o egala niciodată... Dacă rasa ta ar sosi ca să ne exploateze, am face, bineînţeles, acelaşi lucru.

– Noi, oamenii, sîntem diferiţi.

– Desigur.

– O mie de ani petrecuţi aici nu ne va schimba.

Tu vei muri, iar urmaşii noştri vor stăpîni acest Stup. Chiar şi cu tine, peste cîteva generaţii noi vom conduce lucrurile. Întunericul nu va schimba nimic.

– Bineînţeles că nu. Aici nu ai nevoie de ochi. Nu ai nevoie de nimic.

– O să mă ţii în viaţă? Ca să-i învăţ orice doresc?

–Desigur, căpitane-doctor. Vă facem o favoare, reală. Peste o mie de ani, urmaşii tăi de aici vor fi singurii supravieţuitori ai rasei umane. Sîntem generoşi cu nemurirea noastră; vom avea grijă să ne ocupăm de păstrarea voastră.

– Greşeşti, Roiule. Greşeşti şi în legătură cu inteligenţa, şi cu toate celelalte. Poate că alte rase se vor prăbuşi în parazitism, însă noi, oamenii, sîntem diferiţi.

– Bineînţeles. Atunci, o faci?

– Da. Îţi accept provocarea. Şi te voi învinge.

– Splendid. Cînd vor reveni Acţionarii, cozile-arcuite vor spune că te-au ucis şi îi vor preveni să nu mai revină niciodată. Şi nu vor reveni. Următorii care vor sosi ar trebui să fie oamenii.

– Dacă nu te înfrîng eu, o vor face ei.

– Poate. Suspină din nou: Mă bucur că nu trebuie să te absorb. Mi-ar fi lipsit conversaţia cu tine.

-sfîrşit-

Traducere -
Mihai Dan PAVELESCU

ISTORIA LITERATURII SF

Colonizarea

Pentru autorii de SF, explorarea spaţiului este, cu siguranţă, pasionantă, datorită dezvoltării cunoştinţelor pe care le atrage după sine, dar scopul său evident rămîne exploatarea universului, eventual prin război sau prin operaţiunea de colonizare a altor lumi.

În primul rînd, este vorba de a repera planetele apte să primească pămînteni alungaţi de pe planeta lor de origine de diverse calamităţi:poluare ,război atomic, invazia extratereştrilor etc. Colonizarea nu este o caracteristică exclusiv umană: ea poate fi înfăptuită şi de extratereştri.

André H.Balnec prezintă în romanul **„Selena"** (1946) colonizarea spaţiului de către oamenii care încep prin a aduce viaţa pe solul steril al Lunii. Coloniştii se împart în două categorii: planetarzii, care vor să păstreze relaţiile cu Terra, şi selenarzii, partizani ai independenţei. Foarte repede, coloniştii ajung să se organizeze, societatea prinde să se dezvolte şi apar diferite clase sociale. Întîlnim o nouă formă de exploatare a celor mai săraci, se vorbeşte despre progres, despre revoluţie şi despre secesiune...

La rîndul său, **James Blish,** născut în 1921, îl inventează pe misionarul spaţiului şi pune umanităţii cîteva probleme metafizice în opera **„Un caz de conştiinţă"** (1953), unde îi aduce în prim-plan pe fericiţii locuitori ai planetei Lithia, care trăiesc în ignoranţa păcatului originar. Un misionar iezuit este gata să meargă acolo să le dea primele cunoştinţe şi, cu aceeaşi ocazie, să le aducă şi cuvîntul divin.

Tot lui J.Blish i se datorează în aceeaşi măsură seria intitulată **„Oraşe nomade"** (1950-1959): **„Stelele pentru oameni"** şi **„Pămîntul este o idee"** – în care cititorul poate vedea marile metropole terestre părăsind una după alta suprafaţa planetei, pentru a da naştere unei întinse civilizaţii spaţiale.

Robert Scheckley, născut în 1928, ne înfăţişează toată mîrşăvia şi putregaiul lumii în **Omega** (1960): globul terestru este descris ca un un univers decadent, în care individii ce săvîrşesc delicte sînt exilaţi pe Omega,o planetă-închisoare,unde domneşte legea junglei.

În aceeaşi ambianţă de sfîrşit de lume, **J.M.McIntosh** (pseudonimul lui James Murdock Mac Gergor, născut în 1925) este autorul romanului **„Unul la trei sute"**: soarele este pe punctul de a pîrjoli Terra. Pentru a supravieţui, oamenii trebuie să emigreze. Se are în vedere un transfer pe planeta Marte, dar locurile pe nave sînt limitate şi nu se poate îmbarca toată lumea. Neliniştе cumplită.

Un alt scriitor american, **Ray Bradbury,** născut în 1920, se lasă, de asemenea, atras de farmecele planetei roşii în **„Cronicile marţiene"** (1950), în care vorbeşte despre colonizarea planetei Marte de către pămînteni şi despre dispariţia societăţii umane. Marţienii sînt descrişi ca forme vide, capabile să ia forma amintirilor lăsate de oameni în memoria terrienilor. În **„Oraşul"** (1950), oamenii debarcă pe o planetă pustie, care pare să fi adăpostit altădată o civilizaţie foarte evoluată.. Dovada o constituie maşinile rămase în uriaşele adăposturi. Repunîndu-le în funcţiune, exploratorii declanşează cea mai teribilă dintre războaiele imaginate vreodată de o fiinţă gînditoare.

După această ultimă „ispravă", R.Bradbury se lansează în compunerea unei emoţionante cantate numite „Cristhus Apollo" (1969), care constituie un adevărat imn dedicat unui Crist universal al tuturor inefabilelor şi improbabilelor creaturi care populează cosmosul.

Într-un spirit la fel de viol, **Cyril M. Kornbluth** şi **Frederic Pohl** (născut în 1919) ne propun inedita capodoperă de umor negru, numită **„Planeta gogomanilor"** (1952), care dezvăluie cea mai frumoasă escrocherie publicitară a SF-ului: planeta Venus este descrisă cu atîta farmec încît toată lumea se grăbeşte într-acolo pentru a-l descoperi, dar, odată ajunşi, descoperă că realitatea de la faţa locului este mult mai neplăcută.

„Această lume este a noastră" (1962): acesta este titlul romanului lui **Francis Carsac** (numele de scriitor al lui Francois Bordes, născut în 1919, dar şi deviza pe care autorul o pune în gura exploratorilor ce debarcă pe o planetă nelocuită. Dar ce se întîmplă cînd, pe această planetă, trăiesc deja mai multe specii diferite şi cînd o autoritate galactică este însărcinată să aplice faimoasa Lege de Oţel, care nu vrea să accepte decît o singură umanitate în lume?

În acest univers în continuă expansiune, descendenţii foştilor pămînteni, revoltaţi împotriva ordinii galactice, dau naştere unui popor al stelelor, a cărui deviză se regăseşte în titlul romanului **„Spaţiul ca patrie"** (1962). Carsac merge pînă la a acorda o nouă şansă extratereştrilor, pe care H.G.Wells îi dăduse pradă microbilor în celebrul său roman **„Războiul lumilor"** şi îi face să revină pentru a steriliza Terra, într-o nuvelă intitulată **„Revanşa marţienilor"** (1959). Într-o altă povestire intitulată **„Geneză"** (1958), ne dezvăluie originea umanităţii: am apărut dintr-un scuipat aruncat de un extraterestru dezgustat să descopere o Terra atît de sterilă. Prin **„Vocea lupului"** (1960), Carsac înfăţişează groaza pe care o pot resimţi pămîntenii confruntaţi cu o rasă de extratereştri foarte asemănători lor.

Spaima perfect justificată la polonezul **Stanislaw Lem,** născut în 1921, care evocă un fel de dreptate imanentă în **„Focul Venus"** (1951): venusienii se hotărăsc să distrugă orice urmă de viaţă de pe Terra cu ajutorul unei specii de bombe cu neutroni, pentru a putea prelua instalaţiile tehnice. Dar, înainte de a-şi pune planurile în aplicare, ei îşi declară război şi se nimicesc reciproc. Mult mai tîrziu, cîţiva astronauţi debarcă pe Venus pentru a descoperi o planetă răvăşită şi pustie.

Toate aceste opere pun însă în scenă creaturi destul de apropiate oamenilor. Cînd oamenii de ştiinţă se apleacă asupra problemei, rezultă **„Andromeda intervine"** (1962-1964), scris de astrofizicianul englez **Fred Hoyle,** care descrie o încercare originală de colonizare a Terrei. Oamenii primesc un mesaj misterios, conţinînd elementele necesare elaborării unui superordinator. După ce reuşesc să monteze maşinăria, ei descoperă că supercalculatorul deţine formula pentru a crea o femeie sintetică, care va sta la originea tuturor necazurilor lor ulterioare...

Roboţii

Pentru a explora lumile ostile pe care le descoperă, oamenii nu întîrzie să creeze roboţi din ce în ce mai perfecţionaţi. Una dintre aceste maşini utilizate în spaţiu este pusă la punct de **J.Schlossel** pentru a explora Luna, în **„To the Moon by Prony"** (1928). În 1930, italianul **Giovanni Bertinetti** imaginează un uriaş robot comandat de la distanţă, în **„Uriaşul Apocalispului"**.

Mai tîrziu, Statele Unite reiau cursa prin **Eando Binder,** pseudonimul colectiv al fraţilor Earl şi otto Binder, care concep o maşină inteligentă numită Adam Link în romanul **„Adam Link, primul robot"** (1939), ale cărui aventuri se succed pînă în 1942, cu **„Adam Link salvează lumea"**.

Dar această lume mecanică este încă rudimentară. Din fericire, apare americanul **Isaac Asimov** (mort în 1992), adevăratul părinte al SF-ului modern, care pune de îndată cunoştinţele sale ştiinţifice – specialist în biochimie – în serviciul imaginaţiei. Va profita de aceasta pentru a dota bietele maşini cu tot ceea ce le lipseşte pentru a-i egala, ba chiar şi pentru a-i depăşi, pe oameni. După ce-i înzestrează cu creier pozitronic, răstoarnă regulile jocului unanim acceptate, instaurînd cele trei legi fundamentale ale roboticii, care au rolul de a limita puterile acestor servitori perfecţi.

Prima din aceste legi este enunţată în 1940, în **„Robbie"**, iar următoarele două sînt formulate în **„Ciclul închis"** (1942). Nici un robot nu poate să le încalce, fără a risca să fie distrus. Mulţumită lor, un robot nu poate răni sau lăsa să fie rănită o fiinţă umană şi trebuie să asculte de ordinele care îi sînt date de către oameni, protejîndu-şi totodată propria existenţă. Plecînd de aici, jocul constă în a crea situaţii complexe, în care aceste creaturi mecanice se găsesc confruntate cu adevărate probleme de logică şi de morală, pe care trebuie să le rezolve, fără a încălca aceste legi faimoase. Ceea ce nu împiedică revoltele, ca în **„Raţiune"** (1941). Li se urmăresc aventurile în **„Mincinosul"** (1941), **„Evidenţă"** (1946), **„În faţa focurilor soarelui"** (1956) sau în **„Cartea roboţilor** (1967).

Un alt autor american – **Henry Kuttner** (1914-1958) – ne oferă un frumos exemplu de om-maşină în **„Camuflaj"** (1945), în care conectează direct creierul unei fiinţe umane la organele unei nave cosmice. Piraţii capturează vehiculul spaţial dar nu reuşesc să determine separarea omului de nava prin care trăieşte.

Compatriotul său, **Jack Williamson** (născut în 1908), reuşeşte şi el să supună întreaga umanitate unor roboţi perfecţi, veniţi de pe o planetă îndepărtată: **„Umanoizii"** (1917) îi condamnă pe oameni la inactivitate, după ce i-au convins să nu-şi mai părăsească locuinţele, pentru a putea acţiona în locul lor.

În Uniunea Sovietică, **Ivan Efremov,** născut în 1907, ne lasă o capodoperă cu titlul **„Nebuloasa din Andromeda"** (1958), în care povesteşte eforturile depuse de oameni pentru a se elibera de muncile repetitive şi pentru a comunica cu alte planete.

Cît despre scriitorul german **Herbert W.Franke"**, putem spune că dovedeşte o certă originalitate în **„Cuşca cu orhidee"** (1962): în loc să trimită oameni în spaţiu, el expediază informaţii care vor putea să creeze,într-alurea, „celule-roboţi", capabile să recolteze la rîndul lor alte informaţii, în scopul de a le retrimite pe Terra.

În SUA, **Clifford D.Simak** (1907-1988), înnoieşte puţin această temă cu **„Inginerii Cosmosului"** (1959): roboţii oferă oamenilor un oraş minunat, dar aceştia se consideră încă destul de imperfecţi, pentru a accepta un asemenea prezent. **„Miine, cîinii"** (1952) este o poveste puţin mai complexă. Înainte de a părăsi Terra, oameni au cedat roboţii cîinilor, care sînt deja înzestraţi cu conştiinţă şi vorbire, dar care au pierdut de mult gustul luptei. Vor reuşi oare fidelii prieteni ai omului să-şi domesticească noii sclavi?

Pentru autorii de SF, robotul perfect ar trebui să poată să se conecteze direct la creierul omului. În felul acesta, s-ar putea, în sfîrşit, efectua obligaţiile cele mai ingrate şi mai epuizante, fără nici o oboseală: ar fi suficient să se conceapă un ordin pentru ca acesta să fie imediat executat, fără să fie nevoie de vreo formulă. Dacă ar exista astfel de maşini, ele ar putea să îndeplinească, de asemenea, misiunile cele mai periculoase. Lor ar trebui deci să li se încredinţeze grija colonizării altor lumi.

Aceasta este şi tema pe care se bazează opera scriitorului român **Sergiu Fărcăşan** născut în 1927, **„O iubire în anul 41042"** (1960). În acest roman, autorul explică de ce toate planetele locuite au fost, de fapt, colonizate de oameni: „A fost o coincidenţă extraordinară că, de-a lungul scurgerii infinite de miliarde şi miliarde de cvadriioane de ani, oamenii şi alte fiinţe au apărut exact în aceeaşi perioadă ca a noastră şi la o distanţă de numai cîteva miliarde de kilometri, accesibili în decursul unei vieţi de cîteva generaţii de oameni".

(Va urma)

Traducere de Alina POPOV

Radu Honga

MARS

Astăzi am reuşit să-l capturez pe unul dintre supravieţuitorii navei. Cu două nopţi în urmă, în jurul orei 23, stînd în balconul ce dădea spre pădure, văzusem o lumină strălucitoare, foarte puternică, coborînd din ceruri, cam la un kilometru depărtare de casă, în dreptul poienii în care obişnuiam să mă duc aproape zilnic, după amiază, cînd rămîneam singur acasă. Ieri m-am furişat pînă acolo prin tufişurile înalte, pe care numai eu le ştiam. I-AM văzut imediat şi m-am ascuns cît am putut mai bine, observîndu-i, în acelaşi timp. Erau trei indivizi, mai înalţi decît mine, îmbrăcaţi ciudat, asemănător astronauţilor, şi se agitau într-una în jurul unei nave care cred că avusese o formă cilindrică. Acum nu mai era decît o grămadă de fiare distorsionate, fumegînd încă. Dinăuntru se auzeau chemări, strigăte disperate. Cei trei le răspundeau, fără ca eu să pot înţelege ceva. Încercau să-i scoată şi, probabil, le dădea ordine şi îi sfătuiau ce să facă. Cînd au reuşit, am numărat 11 cadavre, doi răniţi şi un al treilea, care se putea ţine pe picioarele lui, dar foarte încet, şchiopătînd. Era mai mic decît toţi ceilalţi, mai scund vreau să spun, dar toată atenţia era îndreptată asupra lui. Am aşteptat pînă a căzut întunericul, m-am întors încet către casă şi o mare parte din noapte am stat şi m-am gîndit cum aş putea să pun mîna pe unul dintre ei. În minte îmi rămăsese imaginea celui mai scund, care mergea mai greu. Pe el îl vroiam.

Tata a venit abia spre dimineaţă. La opt am mîncat împreună şi, printre altele, m-a întrebat dacă am ascultat ştirile. Nu, nu le ascultasem, dar eram curios.

– Foarte aproape de aici, mi-a zis el, s-a prăbuşit o navă străină. Radarele noastre n-au reperat-o decît cu cîteva momente înaintea căderii.

Mi-am dat seama că din cauza asta nu venise devreme acasă. Ca ofiţer superior al forţelor armate, avea misiunea de a depista locul dezastrului, şi, eventual, de a lua contact cu eventualii supravieţuitori. Misiunea sa era foarte importantă, această navă, sau ce era, constituia prima dovadă că nu sîntem singuri în Univers, în cazul în care corpul ce se prăbuşise din cer era într-adevăr o navă.

Toate aceste explicaţii n-au durat mai mult de cinci-şase minute, maşina îl aştepta afară şi tata plecă la bază.

Jubilam. Deocamdată, eu eram singurul care ştiam şi faptul că într-adevăr, era vorba de o altă civilizaţie – doar văzusem cu ochii mei – şi mai ştiam şi locul unde se aflau acum acele fiinţe. Voiam cu orice preţ să fiu eu primul care luam legătura cu ei sau cu el. Tot timpul mă gîndeam la şchiop.

M-am dus direct la poiană, prin locuri neştiute de alţii. Stupoare. Nu mai exista nici o navă. Poiana arăta ca înainte, cu excepţia unor pete destul de mari, acolo unde pămîntul fusese ars. Dar aceste pete nu puteau fi văzute decît de un ochi atent, ca al meu, în orice caz nu din helicopterele armatei, ce deja survolau pădurea în căutarea străinilor. Întîmplarea a făcut să-i descopăr. Foarte aproape de mine am văzut o ţeavă, un stîlp, nici eu nu ştiam cum să-i spun, care se ridica pînă la înălţimea copacilor, avînd în vîrf o plasă mobilă ce se rotea lent. Radar, am gîndit imediat. Apoi nu mi-a fost greu să-mi dau seama că străinii se îngropaseră pur şi simplu în sol, cu ce mai rămăsese din nava lor. Nervos, m-am îndreptat spre casă, hotărît să-l lămuresc pe tata unde se află acum cei căutaţi, să nu mai umble aiurea, după ceva ce nu ştiau nici măcar cum arată. La vreo două sute de paşi m-am oprit cu inima-mi bătînd puternic. Ascunsă de patru tufişuri enorme – eu, care treceam zilnic pe acolo, nu le mai văzusem niciodată, sau mai bine zis, nu le zărisem atît de înalte – se afla o a doua navă, mult mai mică – o navă spaţială, am gîndit imediat – şi alături de ea cei patru. Şchiopul era în centrul atenţiei. M-a şocat din primul moment un amănunt, un mic amănunt care m-a ajutat enorm mai tîrziu. În acest timp, doi dintre străini tăiau cu ajutorul unor arme cu raze un picior al navetei, iar al treilea îi explica secundului ceva care părea foarte important, după felul cum acesta asculta. Acum le putem vedea clar feţele. Nu erau prea deosebite de a mea.

În acel moment deasupra pădurii apăru o patrulă de mici avioane de cercetare. Ca la o comandă, străinii se aruncară la pămînt, cu excepţia şchiopului care veni direct spre mine, parcă ascultîndu-mi gîndurile. Nu l-am lăsat nici măcar să facă un semn, sau să scoată un strigăt. O lovitură puternică în tîmplă şi atît. L-am luat în spinare şi într-un sfert de oră ERAM ÎN CASĂ... L-am dus direct în pivniţă. De fapt locul acesta era impropriu numit de către mine pivniţă deoarece, în caz de alarmă, atac aerian sau alt pericol, adăpostul subteran în care ne aflam acum putea rezista şi unor rachete. Era din beton, la 12 metri adîncime sub casă, avea o cameră ce putea fi mobilată la nevoie, magazie de alimente şi foarte multe boxe, mai mari sau mai mici, pentru generatorul de lumină, pentru arme şi pentru aparatura necesară comunicării cu exteriorul.

L-am închis într-una din boxe şi i-am, dezbrăcat de costum. Amănuntul despre care amintisem mai înainte era acela că străinul nu purta nici o armă, nici măcar un cuţit. Ceilalţi aveau arme puternice, foarte puternice, nici forţele noastre armate nu posedau aşa ceva. După ce am verificat uşa cu gratii, am urcat în casă. Nu avea cum să-mi scape. Cătuşele cu care îl legasem de una din gratii îl ţineau aproape nemişcat.

Spre seară, tata a venit la masă. L-am întrebat ce s-a mai întîmplat, eram curios ce se mai petrecuse după fuga mea cu străinul captiv.

– Am descoperit locul unde au căzut, mi-a răspuns el, calm, dar nimic mai mult. Ştiam că mai există supravieţuitori şi, mai ales, că se află destul de aproape de casa noastră. Asta presupune că trebuie să fi foarte atent poţi fi atacat.

Am zîmbit. Dacă ar şti că şeful echipajului – eram convins că şchiopul este conducătorul grupului, după felul cum se purtau ceilalţi cu el – se află în mîinile mele! Abia aşteptam ziua următoare pentru a începe experienţele pe el.

– Dar dacă îi descoperiţi, am zis, ce veţi face, o să trageţi asupra lor?

Întrebarea îl puse pe gînduri.

– Acum nu pot să-ţi răspund nici da, nici nu, habar nu avem de unde vin şi unde se duceau, poate veniseră chiar pentru a lua contact cu noi, repet nu ştim, dar de ce se ascund? Nu au încredere în civilizaţia noastră, ar fi una dintre explicaţii. Pilotul de pe 004 a făcut marea greşeală de a arunca o rachetă deasupra unor tufişuri foarte înalte, prea înalte pentru a nu bate la ochi şi, după spusele lui, s-ar părea că acolo s-ar afla o a doua bază a străinilor. Abia mîine vom vedea ce este cu asta.

Pînă atunci, însă, tu să ai mare grijă. Eşti foarte aproape de pădure, eşti expus pericolului. Voi trimite o patrulă care să înconjoare casa, pentru orice eventualitate. M-ai înţeles?

Am dat din cap afirmativ. Sigur că înţelesesem. Dacă descoperiseră ascunzătoarea, era normal ca străinii să se grăbească să-şi caute şeful şi să dispară. Deci experienţele mele trebuiau începute cît mai grabnic.

L-am rugat pe tata să-mi aducă nişte instrumente medicale. M-a întrebat pentru ce. I-am răspuns că revin la vechea mea pasiune, experienţele pe animale. Îmi cunoştea această boală, cum numea el studiile mele făcute încă din şcoală pe diferite păsări şi animale, aşa că nu s-a mirat prea mult. A mai zis că nu sînt sănătos şi a plecat. N-a lipsit decît două ore, iar la întoarcere mi-a adus şi cele cerute. I-am mulţumit.

Mi-am adus aminte că pe străin îl lăsasem închis, nemîncat şi aproape gol. Abia aşteptam dimineaţa.

Cînd am coborît, individul urla ca din gură de şarpe. Se agăţase cu

A DOUA ZI.

braţele de gratii încercînd în zadar să le îndoaie. Aşa cum stătea acum, nu putea mişca mai mult de o jumătate de pas. Mai întîi i-am făcut o injecţie calmantă, ţipetele lui puteau fi auzite de afară, prin gurile de aerisire. Urletele au încetat. Îl priveam cu curiozitate. Şi el la fel. De două ori mai scund decît mine, părea inofensiv la prima vedere, ca forţă, dar nu puteam avea încredere în el. I-am adus mîncare şi apă, o farfurie şi o cană, apoi i-am desfăcut una din cătuşe, să poată folosi mîna.

Peste un minut toată mîncarea din farfurie era pe mine. M-am enervat şi n-am mai ştiut ce fac. Am luat un furtun şi l-am bătut pînă a leşinat. Apoi i-am luat sînge, i-am luat mult şi am urcat la mine, în camera laborator, dar nu aveam chef de lucru. Mă enervase şi atitudinea şchiopului şi mai ales culoarea sîngelui său. O asemenea culoare nu exista pe planeta noastră, sau, cel puţin eu nu văzusem o asemenea nuanţă. Parcă-mi era teamă să mă apropii de lamelele microscopului. Am ieşit afară, la aer, şi fără să-mi dau seama am ajuns la marginea pădurii. Am privit în jur. Nici o mişcare. Doar cincizeci – şaizeci de paşi am făcut şi i-am văzut. Mutaseră naveta aceea spaţială, sau ce naiba era, acolo unde nimeni nu se putea aştepta, chiar sub nasul nostru. Dar mai mult decît faptul că numai doi străini se chinuiau să urce o cutie în cabină n-am putut vedea. Am simţit o durere exterioară în genunchi şi am căzut. Spaima că am fost decoperit mi-a dat puteri pe care nu credeam că le posed. M-am ridicat imediat şi, aşa, şchiopătînd şi plin de sînge, am fugit fără să-mi dau seama de durere şi de nervi şi am încercat să-mi bandajez tăietura adîncă din care sîngele curgea într-una.

Ţinîndu-mă de mobile şi de pereţi, am coborît la captivul meu. Dormea sau nu se trezise din leşin. Îl uram cum nu urîsem pe nimeni în viaţa mea. Datorită lui eram rănit şi, din partea străinilor mă puteam aştepta la orice. Aveau arme puternice. Dar poate că nu el era vinovat, eu umblasem după capturarea lui, eu le stricasem toate planurile, indiferent care erau acelea. Aveau tot dreptul să mă şi omoare. M-am cutremurat. Străinii puteau face orice cu mine, rămăseseră fără conducător, cum s-ar spune la noi şi vor fi în stare chiar şi de crimă pentru a-l elibera. Dar pînă atunci mai era. Am luat un bisturiu şi, gîndindu-mă la ceea ce ar fi în stare dacă aş fi prins, i-am făcut o tăietură asemănătoare cu cea pe care o aveam eu la picior. A urlat de durere. Sîngele curgea. Şi la mine cursese. Mă autosugestionam că, totuşi, din cauza lui eram rănit. L-am lăsat să-şi privească sîngele curgînd şi am urcat cu greu scările.

După puţin timp a apărut tata. Ne-am aşezat la masă. Era încruntat şi mînca în tăcere. L-am provocat cu o voce nevinovată şi mi-a mărturisit că băteau pasul pe loc. Acum vroia într-adevăr să ia un contact paşnic cu El, deoarece prezenţa acestora pe teritoriul nostru provocase nelinişti în cele mai înalte cercuri politice şi asupra populaţiei.

În acel moment s-a auzit ţipătul. Instinctiv, am încercat să mă ridic. Eram palid. Tata auzise şi el dar, ceea ce era mai rău, era faptul că observase că sînt rănit. Fără să scoată o vorbă s-a ridicat de la masă şi a plecat. Eu rămăsesem pe scaun, nemişcat şi speriat că totul se va termina dintr-o greşeală a mea. Trebuia să-i mai fi făcut o injecţie, dar acum nu mai aveam forţă să cobor pentru asta. Şi nici timp.

Într-o oră tata s-a întors cu un doctor militar. Îl mai văzusem împreună, erau prieteni. Acesta mi-a examinat rana, care între timp se înnegrise şi mirosea urît. O mică fişie de piele arsă, care atîrna pe marginea tăieturii a luat-o cu el. Nimeni nu scosese un cuvînt. Am observat doar un schimb de priviri între ei. Au ieşit afară, la maşina cu care veniseră. Eu m-am tîrît pînă la fereastră şi am reuşit să prind cîteva frînturi din discuţie.

– Crezi că El l-au rănit? Tata pusese întrebarea.

– Sînt sigur, mi-am dat seama din prima clipă. Au arme teribile, cu raze, noi abia acum le experimentăm şi habar n-ai cîte victime avem pînă în prezent. Eu cred că ar trebui să stai serios de vorbă cu băiatul, am impresia că ştie mult mai multe decît noi. Mă întorc repede cu rezultatele analizelor, cu toate că le ştiu dinainte.

Tatăl meu tăcea. Apoi îl mulţumi şi rămase pe locul unde mai

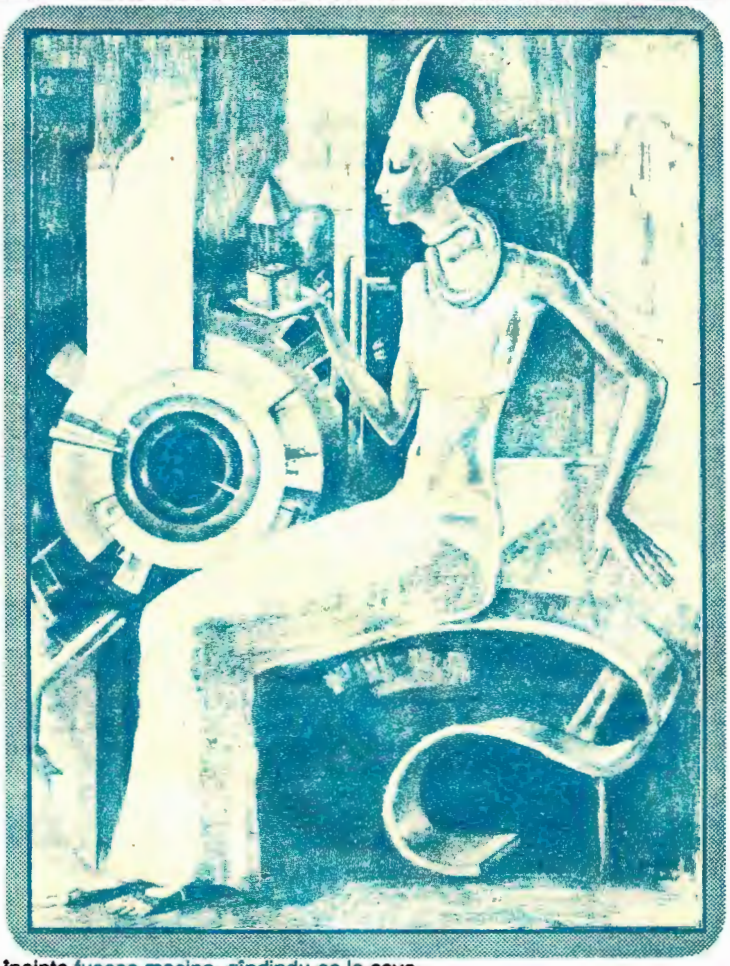

înainte fusese maşina, gîndindu-se la ceva.

De jos se auzeau zgomote înfundate de neînţeles pentru mine. Aş fi vrut să cobor, să văd ce se întîmplă acolo, dar cum?

Simţeam că pierd teren, că totul va fi descoperit din greşeala mea şi asta mă scotea şi mai mult din sărite.

Tata se întoarse în cameră şi mă privi cercetător. Încercă să-şi facă de lucru cu nişte chei, dar pînă la urmă le-a băgat în buzunar şi mă întrebă direct:

– I-ai văzut, nu?

Mimam mirarea, dar eram sigur că nu-l înşelasem.

– Hai, răspunde odată, se răsti brusc, făcîndu-mă să tremur. Spune-mi odată, cum arată? Unde sînt? Hai, mai repede, îmi ordonă.

Tăceam. Capul vîjîia de orice idee. N-aveam nici o scăpare. Vorbele următoare mă loviră în plin.

– Să mergem jos, mai zise tata, tot încruntat.

– Pentru ce? am întrebat prosteşte, mai mult să cîştig timp. Dar pe tata nu-l puteam întoarce. Auzise ţipătul şi făcuse o legătură.

– Să-ţi văd şi eu animalele acelea pentru experienţe, îmi răspunse, de data aceasta calm. Doar eu ţi-am adus instrumentele medicale, nu?

Cîştigase partida.

– Hai, mai zise el, şi în acelaşi timp mă luă aproape pe sus şi mă ajută să cobor scările.

Cînd am aprins lumina, am rămas amîndoi nemişcaţi, privind boxa în care cu cîteva ore înainte se găsea captivul meu. Acum uşa cu gratii nu mai era decît un morman de bare îndoite, distorsionate, iar în peretele ce da spre ieşirea ascunsă dinspre pădure se căsca o gaură, lăsînd să se vadă culoarul de trecere.

Am simţit o palmă puternică după ceafă, apoi tata mă înjură şi se repezi pe scări, pentru a anunţa patrulele.

Eu am rămas rezemat de ceea ce mai rămăsese din uşa boxei şi priveam cele cîteva cuvinte mîzgălite pe podea. Erau scrise cu sîngele lui. Am stat mult timp privindu-le prosteşte. M-am gîndit că ele trebuie să însemne ceva pentru mine, aşa că le-am copiat pe o bucată de carton, aşa cum erau ele desenate:

„AI CHINUIT UN COPIL PĂMÎNTEAN. SĂ NU UIŢI. NE VOM ÎNTOARCE!"

Cam atît apucase să mîzgălească creatura captivă. N-am înţeles nimic, dar odată şi odată tot voi găsi sensul semnelor mesajului. Şi scrise cu sînge. M-au trecut fiori. Abia am urcat în camera mea şi m-am prăbuşit în pat. Două zile am avut febră. Abia acum am putut să termin aceste rînduri de jurnal.

Cristian Tudor Popescu declară :

Ceaușescu a luat în mormînt și SF-ul românesc

– Vă rog să definiți, pentru început, termenul de „literatură SF" literatură științifico-fantastică.

– Mă temeam că vei începe cu această întrebare. Mă tem că aici lucrurile nu sînt destul de clare; există atîtea interpretări, încît îmi vine mai ușor să spun ce nu este. Adică nu este nici științifică, nu este nici fantastică; și ar mai lipsi să spun că nu e nici literatură, ca să fie paradoxul complet. De ce nu e **științifică** și nu e **fantastică**, e simplu de explicat: termenul provine dintr-un rusism, introdus la noi de sovietici prin anii '50, deci nu prin intermediul formulei anglo-saxone SCIENCE-FICTION, care măcar păstrează cuvîntul esențial: FICTION. În formula aceasta sovietică se introduce cuvîntul **fantastic**, care n-are absolut nici o legătură cu SF-ul (și așa fii vom spune de aici înainte: SF, această abreviere putînd fi înlocuită la fel de bine cu alta, de exemplu TV – e același lucru). Aș spune că acest SF e o chestiune care transcede atît știința, cît și fantasticul. Fantasticul e o chestiune separată, care chiar nu are nici o legătură cu SF-ul. Fantasticul reprezintă, nu, o rupere completă a regulilor realului: este ieșirea din real în altceva. Pe cînd SF reprezintă o **păstrare** (cu excepția unor ipoteze inițiale solide ale textului), o foarte strînsă raliere la metodele literaturii realiste.

– Și totuși: ce este SF-ul? TV-ul?

– Aria SF-ului e foarte largă: trebuie văzută așa ca o pată, cu centrul mai intens colorat și cu marginile mai palide. În centru se găsesc scriitorii de ficțiune speculativă – și iată că am găsit o interpretare pentru SF – , care sînt foarte atenți cu acest condițional al prozei SF: **imaginarul**. Ei trebuie să fie consecvenți cu sine, să introducă niște ipoteze posibile și finalmente să surprindă, să nu poată fi întrezărit finalul din datele inițiale ale prozei. Adică reacția este de **vertij intelectual** să spui: „la uite, domnule, la asta nu m-aș fi gîndit niciodată". Și, de obicei, SF-ul este și un lucru de foarte mare anvergură. El are o vocație planetară, care angajează rasa umană, în general, ceea ce literatura mare – să-i spunem așa – nu prea face. Mă rog, ea se ocupă mai mult de destine particulare ce nu pot fi generalizate la modul absolut. Dar SF-ul poate să facă asta și într-o proză de trei pagini. Deci, cred că e imposibil de dat o definiție satisfăcătoare SF-ului, mai ales la ora actuală, cînd autorii scriu atît de diferit, cînd e atît de diversificat. Dar, după părerea mea, nici nu e nevoie de o definiție, pentru că SF-ul există și se dezvoltă fără a ține seama de definiții.

– Această dificultate de a defini se datorează unei creanțe de ordin teoretic, lipsei unei „doctrine" a literaturii de acest gen? Mă gîndesc că este o lipsă a criticii, pentru că orice gen, orice mișcare, generație literară își are criticii proprii care să o studieze, să o explice și să o impună. Lipsesc criticii specializați.

– Da, dar la cît de bicisnic este SF-ul ca producție, cantitativ vorbind... Este modest. Cîți scriitori de SF cunoști de-a lungul a 30-40 de ani? Eu nu știu dacă ai autori buni cîte degete ia o mînă. Deci, pe ce să se exercite acești critici? Au existat cîțiva: Florin Manolescu, Voicu Bugariu, Corneliu Robu, care au încercat să facă ceva în domeniu, dar curnva au renunțat din lipsa obiectului. Producția este foarte sărăcă, iar acum, după '89, producția originală lipsește cu desăvîrșire.

– Ce repere ați marca într-o eventuală istorie a literaturii SF din România?

– Știi că există moda asta a precursorilor duși pînă la Homer: mă rog, ea la noi poate fi întinsă pînă la romanul lui H. Stahl, „Un român în Lună", de la începutul secolului, la niște scrieri ale lui Take Ionescu și așa mai departe. Ion Hobana a făcut o antologie foarte interesantă. „Vîrsta de aur a anticipației românești", unde descoperă că și Arghezi a scris SF – nu proză fantastică, nu onirică, nu absurdă: SF; Macedonski apare și el cu o proză, deci cam pe aici sînt începuturile. dacă ținem neapărat să facem o genealogie nobilă genului. Mai există un reper important și prin anii '30: Felix Aderca, eseist, romancier și gazetar, a scris și „Orașele scufundate", realmente o carte remarcabilă, un reper pentru perioada respectivă, chiar pe plan european. Apoi în anii '50 s-a inseminat acest fenomen pe cale sovietică. A apărut colecția de povestiri științifico-fantastice condusă de Adrian Rogoz. Momentul de maxim al SF-ului în România a început o dată cu dezghețul politic, prin '65. Atunci au apărut Vladimir Colin, care se ocupase de altele și de atunci s-a axat brusc pe sf, ajungînd chiar să scrie o capodoperă a genului, Mircea Opriță,Gheorghe Săsărman, care deja erau niște autori cu reale valențe, literare; ei au reușit pentru că SF-ul, dacă nu e literatură, nu e nimic. În ciuda intruziunii științelor exacte, a tot felul de terminologii sofisticate singurul criteriu de validare a textului SF este cel literar. Pe noi nu ne interesează textul din punct de vedere al cercului „Micii inventatori" sau „Mîini îndemînatice", nu ne interesează nu știu ce previziuni futurologice, cum o să fie peste o sută de ani și dacă se împlinește sau nu, nu ne interesează nici ideile tehnice, nu ne interesează decît VALOAREA LITERARĂ. Sigur că și celelalte pot să intereseze pe cine crede de cuviință. Deci acești scriitori apăruți la jumătatea deceniului al șaptelea rupeau cu ceilalți, din prima generație, care nu făceau decît eu știu un soi de proletcultism cosmic; firește, viața politică, literatura, se întrepătrund și asta făceau și ei – era vorba de căpitani sovietici de nave, chestii din astea în care se manifesta vocația politică a epocii.

– Faptul că sovieticii au „inseminat" la noi SF-ul, și nu Occidentul, a dăunat interior SF-ului românesc?

– Nu pot să spun că n-a dăunat, doar că ne-a format într-un **anumit** fel. Este o deformare impusă de la naștere, o malformație congenitală. SF-ul sovietic chiar are niște lucruri foarte bune, adică n-ar fi ceva rău în sine, pentru că acolo sînt un Beleaev, un Efremov, frații Strugațki, Kirguliciov și așa mai departe , o serie de autori cu totul și cu totul remarcabili. Problema este că n-am avut acces **decît** la textele sovietice. Ar mai fi trebuit și altceva, or noi altceva n-am avut vreo zece ani, cînd nu s-a scris decît despre fructuoasa colaborare româno-sovietică în exploatarea spațiului cosmic sau fertilizarea deșertului Sahara. După generația lui Oprița, a lui Săsărman, a lui Sergiu Fărcășan, Ovid. Crohmălniceanu (care s-a apucat atunci să scrie SF și a scris niște lucruri foarte bune), a urmat un black-out, o zonă de întuneric, începînd de prin '74, cînd n-a mai putut să publice decît Colin, cîte o carte la doi ani, și în rest, nimeni. Pînă prin '80 a fost un deșert aproape total.

– Și atunci, în acei ani, acest gen de literatură era încurajat suspect de mult: apăruseră cenacluri prin toate școlile, prin secția de sculărie a cutărei întreprinderi, se făceau tabere... Care era scopul acestei forțări a producției de literatură SF?

– Întrebarea conține jumătate de răspuns, pentru că are în ea cuvîntul **forțare**. Răspunsul e foarte simplu: orice fenomen care venea împotriva profesionalismului și a valorii în artă era de folos puterii. Orice, începînd cu toate fazele „Cîntării României". Deci ideea lui Ceaușescu era că nu avem nevoie de scriitori profesioniști: să vină elevul, clasa muncitoare, să vedeți voi că și ăștia scriu, nu-i mare lucru, numai să-și pună mintea. A intrat UTC-ul pe fir, fenomenul a fost inflamat, era penibil la un moment dat: existau pe puțin 50 de cenacluri în țară, niște băieței care nici matematică nu știau, nici limba română n-o prea știau și, în general, nu prea știau nimic și nici măcar de ce se află acolo. Poate era doar un mod de a evada din cenușiul realității înconjurătoare. Mai venea cîte unul și mai citea despre OZN-uri sau nu știu ce ,și lumea se bucura așa, ca la Moși, adică vedea o chestie. Deci asta a fost mișcarea care și-a atins apogeul prin anii '85-'86-'87, cînd erau tabere naționale, consfătuiri, concursuri și așa mai departe. Din ea s-au selectat cîțiva scriitori adevărați: Mihail Grămescu, Alexandru Ungureanu, iată: Dănuț Ungureanu, care dovedește acum a fi cel mai bun dintre toți, finalmente, și cel mai insistent în gen (scrie și acum), fatalmente: eu – mă rog, Lucian Merișca, Lucian Ionică, vreo șapte, opt – să zicem; cam ăsta a fost beneficiul.

– Și după '89? Cum stați?

– Dezastru! Scrisul SF s-a desființat practic; cu excepția lui Dănuț Ungureanu, care a și produs un roman ce va apărea curînd, n-a mai scris nimeni. Eu m-am apucat de gazetărie, Mihail Grămescu a renunțat din anumite motive, mă rog, el are și niște probleme cu sănătatea. Alexandru Ungureanu s-a apucat de afaceri, am înțeles, pe la Bacău... și în general cam toată lumea s-a apucat de alte lucruri. Lucian Merișca e pe la Radio, deci am fost cuprinși cu toții de acest val al momentului post-revoluționar în care trebuie să-ți cîștigi existența, toate structurile se refac și nu ai timp să scrii pentru că trebuie să faci altceva: este un timp al acțiunii. Tinerii nu mai scriu. De bătrîni nici nu mai vorbesc. Ce să mai pretinzi de la Hobana, de la... ei, ca autori, sînt

Articolul a apărut în primul număr din luna ianuarie, 1994, al revistei TIMPUL. Aflat în redacție în timp ce se paginа JSF-ul, unul dintre fani, a exclamat după lecturarea articolului - Să mori tu !?

deja terminați, n-au ce să mai ofere, decît așa; ca exegeți sau eu știu...

– Aici mi se pare că vă contraziceți. Se știe că această literatură e foarte vandabilă, se poate cîștiga din așa ceva; atunci de ce acești scriitori au abandonat, trecînd „în alte munci" cînd ar fi putut cîștiga foarte bine din scrisul lor?

– S-a întîmplat ceea ce am spus eu la o lună de la revoluție că se va întîmpla:va trebui să facem față unui val de traduceri. Concurența este strivitoare. Eu-însumi, care am un oarecare nume în domeniu, îmi vînd greu cărțile pentru că am un nume românesc. Este tentația de nestăvilit a necunoscutului, a noului. Nu vreau să averacizez, dar ce se întîmplă acum este grotesc. Moare lumea citind prostiile alea de Sandra Brown și tot soiul de autoare din astea foliculinice aduse de peste hotare și toată maculatura asta înfiorătoare care-ți cade în cap, ceea ce e un lucru firesc: la contactul între civilizații de nivele diferite, cea mai stabilă nu-i dă celeilalte vîrfurile, ci zoaiele, gunoiul. Așa e procesul. Pe urmă poate se mai echilibrează cele două căi comunicate, dar acum asta se întîmplă și este foarte greu să faci față în asemenea condiții și mai ales să mai și trăiești din chestia asta. În momentul de față nu există meseria de scriitor profesionist. Încă nu se poate. Cred că se va putea – mai tîrziu, cine știe?...

– Sînteți pesimist. Măcar vedeți perspectiva în culori mai luminoase?

– Nu sînt pesimist, sînt constatativ. Mișcarea nu mai poate fi salvată în nici un fel. O dată cu moartea lui Dan Merișca, în 1991, mișcarea sefistică a murit. El era animatorul. În România au existat trei-capabili să adune lumea la un loc: Adrian Rogoz, Mihai Ionescu și Dan Merișca. Mihai Ionescu și Dan Merișca au murit în condiții absolut tragice, de-a dreptul revoltător. Adrian Rogoz este bolnav și bătrîn. Mișcarea SF a murit, ea nu mai poate fi salvată în nici un fel și nu știu nici cît și cine pierde din lucrul ăsta, dar nici cît și cine ar avea de cîștigat. ***Ceea ce se întîmplă acum e o mascaradă mironovistă de prost gust.*** SF-ul e un motor care merge în gol. Tragi de sfoară, tot tragi de sfoară, dar motorul nu amorsează – din punctul de vedere al SF-ului românesc. El avea substanță atît timp cît s-a putut constitui ca o modalitate de descărcare, de evaziune a unor mese de tineri, și nu numai, înainte de 1989. El a fost specific unei epoci. Acea epocă a murit. Cînd a murit, printre multe alte lucruri, Ceaușescu a luat cu el în mormînt și SF-ul românesc. Asta este.

A consemnat *Viorel ILIȘOI*

AICI SE DEZINTEGREAZĂ

Editura CRISTIAN

După curajoasa (dar neinspirata) încercare de a implementa literatura fantasy şi la noi, editura CRISTIAN revine în forţă (s-ar putea spune) cu două volume din trilogia *Alien* (lucru ce pare să devină un obicei ţinînd cont de precedentele cazuri: trilogia *Non A* şi *Ciclul Baphomet*).

Deşi avem de-a face cu două novelizări- una dintre cele mai dezagreabile invenţii ale *show-biz* -ului- nu se poate nega faptul că volumaşele se citesc cu plăcere, chiar şi de cei care au văzut şi răsvăzut filmele ce istorisesc saga galactică a crîncenei feministe pe nume Ripley. Cărţile în chestiune dovedesc o dată în plus ce înseamnă să pui la treabă un scriitor şi nu nişte cîrpaci - lucru vizibil la novelizările apărute pînă acum: "Războiul stelelor", "Indiana Jones" etc. Un alt punct cîştigat de autorul, practic necunoscut la noi, dar foarte celebru pe plaiurile occidentale, este faptul că nu se rezumă strict la story-ul filmului, adăugînd frecvent elemente personale. De asemenea, sînt elucidate multe dintre petele albe lăsate în film, dar pe care spectatorul le eluda prins de ameţitorul vîrtej al aventurii, în special probleme legate de xenocultura *alienilor*.

Nu trebuie să vă închipuiţi, totuşi, că aveţi de-a face cu nişte capodopere, ci cu nişte cărţi uşor de citit, bune pentru a vă petrece timpul în metrou sau tramvai în drum spre serviciu sau şcoală. Ar mai fi de remarcat grija pentru veridicitate a autorului, precum şi extrem de bogata informare ştiinţifică.

Alan Dean Foster- Alien, Ed. CRISTIAN& ANTRAX, col. Cristian SF, 1500 lei, 269 pag.

Alan Dean Foster- Aliens, Ed. CRISTIAN& ANTRAX, col. Cristian SF, 1600 lei, 285 pag.

Editura SAVAS PRESS

Ultimul roman pe care ni-l propune editura Savas Press în cadrul colecţiei ***Iris SF*** (am specificat şi colecţia pentru a vă reaminti că începînd cu luna ianuarie editura a mai lansat o colecţie - *de lux* - intitulată **Orbita**) este probabil cel mai prost roman al lui Brussolo apărut pînă acum la noi. Acesta este primul reproş pe care l-aş face editorilor. Al doilea ar fi acela că volumul nu numai că nu e măcar tangent sefeului, dar nu are nici măcar un pretext, nişte praf (de sf) de aruncat în ochii fanilor genului. Romanul este un roman horror fără virtuţi deosebite, care se lălăie pe cele peste 200 de pagini parcă pentru a testa rezistenţa cititorului la solicitările de stres prelungit sau ca un curs de frecat menta la rece.

Urmare în pagina 2

VideoManiA

Edge of sanity
La limita nebuniei

Scenariul: J.P.Felix Regia: Gerard Kikoine
Cu: Anthony Perkins, Glynis Barber, Sarah Thorp

Motivul filmului este nuvela lui Robert Louis Stevenson şi anume: „Dr.Jekyll şi Mr.Hyde". Dar este şi „Jack the Ripper" în acelaşi timp. Deci un mixaj, pentru că producătorii şi-au pus problema că puţine ar fi faptele petrecute în urmă cu aproape o sută de ani, care ar putea să ne mai impresioneze. Acţiunea se petrece în Londra, parte într-un cartier aristocratic, cu moravuri ţepene, parte în cel mai famat cartier, East End.

Desigur, pentru cine a citit cartea lui Stevenson, Jekyll este unul şi acelaşi cu Hyde. Însă pentru cine nu a citit-o, o să spun pe scurt cum s-a întîmplat asta. Jekyll este un om cu o reputaţie de nezdruncinat, un doctor recunoscut ca fiind o valoare de către cercul în care se învîrte. El face nişte experienţe pe simpaticul maimuţoi Charlie, descoperind un anestezic cu puternice efecte.

Jekyll îl experimentează pînă la urmă chiar pe el, dar acea substanţă are şi ceva ce încurcă lucrurile: nişte efecte secundare imprevizibile. Jekyll nu-şi mai simte infirmitatea piciorului, însă este posedat de animalul violenţei. Şi îşi alege victimele din East End. Desigur, boala lui pe prostituate nu a părut spontan. Ea are rădăcini mai vechi, legate de ceva la care asistase pe cînd era copil, ceva pentru care fusese legat de o grindă şi bătut.

Jekyll (Hyde) este interpretat de Anthony Perkins, care este aproape fără cusur în roluri din astea. Căci Perkins te înfioară cu privirea lui de nebun.

Filme cu ucigaşi de femei am văzut destule ca să pot face o comparaţie. Aproape toate seamănă între ele. Indivizi dezaxaţi, cu un trecut nebulos şi cu un cuţit în mînă. Sau un brici.

„La limita nebuniei" nu sare peste medie decît prin jocul lui Perkins şi prin marele perversităţi la care te uiţi o dată cu camera de luat vederi. Aş putea să spun că şi prin final. Filmul nu se termină cu pedepsirea lui Jekyll. Ca şi Jack Spintecătorul, el se strecoară cu uşurinţă prin plasa cu ochiuri prea mari întinsă de Scotland Yard.

„La limita nebuniei" este o carte deschisă. Poate fi prelungit oricît. Dar şi aşa este prea mult.

Caut să-mi ordonez ideile şi să vă mai spun ceva. Dar nu mai ştiu decît atît: dacă vă place sîngele, dacă citiţi „Infractorul", „Crimă şi violenţă" şi mai ştiu eu ce ziare cu astfel de orori, atunci vedeţi-l. Dacă nu, nu.

Don SIMON

CINENEWS

Oliver Stone pregăteşte un remake după „Planeta maimuţelor" pentru *20th Century Fox*, „într-o concepţie radical nou", după cum declară producătorii studioului.

Tot cei de la Fox sînt cei care elaborează un mini-serial tv, remake la „Invadatorii".

Roy Thinnes s-a părea că a renunţat la rolul lui David Vincent. Chris Columbus se pregăteşte pentru un remake la „Teatrul de sînge" al lui Douglas Hickox. În film este vorba despre un actor ratat în rolurile lui Shakespeare (în filmul original, interpretat de către regretatul Vincent Price), care îşi ucide criticii nefavorabili, care i-au distrus cariera de actor, conform unor scene din opera marelui dramaturg englez. Cine îşi mai aduce aminte, în '82-'83 filmul a putut fi văzut şi în Bucureşti, la casa studenţilor „Grigore Preoteasa". Scenaristul primului film din seria *Aliens*, Dan O'Bannon, lucrează la un alt remake avînd ca idee povestea unui astronaut care revine pe pămînt sub forma unui monstru dezgustător (ca aproape toţi monştrii, dealtfel).

***

Highlander II a reuşit să înarmeze cu săbii toate producţiile de Serie B. Astfel după „Maestrul armelor" de Lorenzo Lamas, a fost scos pe piaţă The Dragon Gate, semnat de Daniel J.Coplan. Spadasinul de serviciu: Chad McQueen, fiu al lui Steve şi practicant de kickboxer. Tema se află undeva bine ascunsă sub ecologie, război, secrete privind utilizarea săbiuţelor etc. „At the hour of the tiger, the warrior awakens", este sloganul care îi previne pe spectatorii asupra a ce-i aşteaptă în film. Specialiştii afirmă că nu este chiar aşa.

***

Vampiri şi frumoase domnişoare se încurcă rău în *The Vampire Conspiracy*. Mai clar, domnişoare aproape goale şi sorbitori de sînge se întîlnesc pentru plăceri comune. Totul începe de la o casetă video blestemată pe care un grup de tineri californieni (plajă, surf...) au ghinionul s-o împrumute (aveţi grijă ce casete împrumutaţi !), iar vampirii din înregistrarea magnetică doresc să treacă dincoace de micul ecran. În unele cinematografe – cele mai scumpe – spectatorii sînt dotaţi cu căşti care prezintă imagini de realitate virtuală, spre deliciul unei anumite categorii de spectatori.

Nicolae Ariton